Ը. ՏԱՐԻ 2226 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 11 ՄԱՐԳԱՅ 4383 17 ՅՈՒՆԻՍ 1891 22 ԶԻԼԳԱՏԷ 1308 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

[illegible]
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible] 150
» » Վեցամսեայ » 75
» » Եռամսեայ » 40
Օտար երկիրներ Տարեկան Ֆրանք 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր Թուղթի վրայ [illegible] Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց Թղթատարի [illegible] Ղրշ. 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ յօդուած գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 17|29 ՅՈՒՆԻՍ 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ռուս մամուլը խնդութեամբ կ'ողջունէ Սերպիոյ և Չեռնակօրայի յարաճուն բարեկամութիւնն, հաստատելով թէ պալքանեան այս երկու պետութեանց միջեւ յարաբերութիւնք բաղձալի վիճակի մէջ են։ Ռուս լրագիրք գոհ են Միլան Թագաւորին հրաժարումէն ի վեր ռուս դիւանագիտութեան կատարած գործով, եւ համոզուած են թէ ի պահանջել հարկին Փեթերսպուրկի գահճին խորհրդոց պիտի հետեւին այն երկու պետութիւնք։ Այս կացութեան շատ ուշադիր կը գտնուի Սոֆիայի կառավարութիւնը։

* * *

Պելկրատէ կը ծանուցուի թէ պուլկար կառավարութենէն պահանջուեր է Նեւրօքոփի մօտերը գտնուող զօրաց ետ քաշուիլն, և ի պատասխանի բացատրուեր է թէ այս զօրքեր աւազակութիւնը բառնալու նպատակաւ կը գտնուին։ Այս կարգի տեղեկութեանց կարի ուշադիր են Աթէնքի և Պելկրատի լրագիրք, հակառակելով ամեն անըմպաստ ոտնձգութեան. բայց յայտնի է արդէն մեր ընթերցողաց թէ այն կողմեր Փոմաք կոչուած մահմետական Պուլկարները բնակեալ են, և խնդիրը քննելու համար կազմեալ թուրքպուլկարական խառն յանձնաժողովն որոշած է թէ պուլկար զօրք պուլկարական սահմանէն անդին չէ անցած։

* * *

Սերպ կառավարութիւնը լրջօրէն կը խորհի միջոցներ ձեռք առնուլ կառավարական պաշտօնէութեան թուոյն չափազանց առատութեան դէմ, յորմէ կը նեղուի Սերպիա։ Բաղդատմամբ երկրին ընդարձակութեան և բազմամարդութեան չափին, սերպ վարչական պաշտօնէից թիւը շատ մեծ է, և անոնց թոշակները կը սպառեն գրեթէ կէսն պետական ելմտացոյցին։ Նախարարապետ Պ. Փաշիչ ծրագիր մը կը պատրաստէ, որոյ արդիւնքը պիտի լինի կառավարական պաշտօնէից կիսուն հրաւէր ուղղել որ բարեհաճին ուրիշ աւելի օգտակար գործ մը գտնել և թեթեւցնել պետական ելմտացոյցին կամ ժողովրդային տրոց բեռը։

* * *

Ի Վիեննա բանակցութիւնք կը կատարին Սերպիոյ, Պուլկարիոյ, Թուրքիոյ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Գերմանիոյ պատուիրակաց միջեւ, զեղչեալ սակերով այս երկրաց մէջտեղ թղթատարական որոշեալ ծանրութեամբ ծրարներու կանոնաւոր փոխանակութիւն հաստատելու համար։ Բանակցութեանց սկզբնաւորութիւն ըրաւ Բրուսիոյ թղթատարական և հեռագրական նախարար Պ. ֆոն Ստեֆան մօտերս ի Կ. Պոլիս գտնուելուն առթիւ, և որովհետեւ այս կառավարութիւնք փափաքող են խորհուրդն իրագործելու, յուսալի է համաձայնութիւն մը ի մօտոյ։

* * *

Աթէնքէ կը հեռագրուի թէ անգլ. հզօր նաւատորմի մը ներկայութիւնը Վոլոսի և Սուտայի նաւահանգստաց մէջ մտահոգութեամբ կը դիտուի հելլէն կառավարութեան կողմէ։ Այս նաւատորմ ապա պիտի պտըտի դէպ ի Կրետեան ջուրերը։ Բաղկացեալ է 25 մարտանաւերէ, որոց 16ը խոշոր զրահաւորներ են։ Այսչափ հզօր նաւային զօրութեան մը հաւաքման մասնաւոր պատճառ չկայ, կ'ըսուի Աթէնքի մէջ։ Բայց իրօք տարապայման բան մը եթէ կայ գործին մէջ, այն ալ յԱթէնս արտայայտեալ մտահոգութիւնն է. զի այսպիսի խոշոր նաւատորմեր պարբերաբար կը շրջին Միջերկրականի մէջ նաւային զօրաց վարժութեան համար, հոգ չէ որ մարտանաւերուն թիւը շատ լինի կամ սակաւ։ Ֆրանսա, Իտալիա, Աւստրիա, Անգլիա, Սպանիա, նոյն իսկ Յունաստան, ի մի բան՝ Միջերկրականի մէջ նաւային դիրք ունեցող ամեն Տէրութեանց նաւատորմեր պարբերաբար կը շրջին այն ջուրց մէջ։ Գործին մասնաւոր կերպարան մը տալու համար, Վիեննայի լրագիրք կ'ենթադրեն թէ ֆրանսական աղբիւրէ բխեալ զրոյցներէ ազդուած են հելլենական միտքեր։

* * *

Ռուս կառավարութիւնը մտադիր է ռուսական արուեստահանդէս մը կազմել Աթէնքի մէջ, ի վնաս բրիտանեան վաճառականութեան և արհեստագործութեան, Ռուսիոյ և Յունաստանի միջեւ զարգացնելու համար առեւտրական յարաբերութիւններն։ Անգլիական լրագիրք չեն կարծեր որ այս խորհուրդ յաջողի, նկատելով թէ անգլիական տարազագործութենէն շատ ետ կը մնայ ռուսական տարազագործութիւնը։ Թէեւ բառական իմաստով ճիշդ է այս դիտողութիւն, բայց նաեւ պէտք չէ անտեսել ռուսական տարազագործութեան կատարած ճիգերն անգլիական գործարաններու արտադրութեանց դէմ մրցելու համար։ Վերջին տարւոյ ընթացքին մէջ յոյժ մասին յառաջդիմութիւններ ըրած են Ռուսք, և ռուս կառավարութիւն, մի կողմէ բամբակի մշակութեան մեծ զարկ մը տալով իւր լայնածաւալ Տէրութեան ամեն կողմեր, մանաւանդ ի Կեդրոնական Ասիա, միւս կողմէ ամեն միջոցներով կը քաջալերէ բրդեղինաց և բամբակեղինաց գործարաններու զարգացումը։

* * *

Այս առթիւ, Թայմզի մէջ հետեւեալ հեռագիրը կը գտնենք Փեթերսպուրկէ, յունիս 23 թուով.

«Անգլիացի վաճառականք և արտածիչք [illegible] խորագրոյն ներքեւ Փեթերսպուրկէ քաշուած Ռուեթերի հեռագիր մը երեւցաւ լրագրաց մէջ. կ'ըսէ թէ անգլիացի վաճառականաց կողմէ գանգատներ ուղղուած են անգլ. դեսպանին Փեթերսպուրկի, ի մասին անպարկեշտ ընթացքին արմտեաց ռուս վաճառականներուն, որք իրենց ապրանք ապսպրողները միշտ կը խաբեն՝ ղրկուած ապրանքին թէ՛ քանակութեան և թէ տեսակին կողմէ։ Անգլ. դեսպանն ալ (Սըր Ռոպըրդ Մորիըր) այս մասին ռուս կառավարութեան ուշադրութիւնն հրաւիրեր է։ Արդ, վաւերական աղբիւրէ արտօնեալ եմ յայտարարել թէ այս լուր անհիմն է։ Այսպիսի գանգատք չեն ներկայացուած առ Սըր Ռոպըրդ Մորիըր, և հետեւապէս, դեսպանն ալ դիմում չէ ըրած ռուս կառավարութեան։»

Եթէ ոչ ձեւոյն, գէթ հիման մէջ ստոյգ կ'երեւի այս լուր։ Ռուս վաճառականք անգլիացի վաճառականաց չափ տոգորեալ չեն թերեւս յանձնառութեանց անթերի գործադրման գերազանց կարեւորութեամբ, և կարելի է որ բացառաբար անճշդութեամբ գործեն, երբ մանաւանդ արմտիք ամեն ժամանակէ աւելի գին կը բռնեն։

* * *

Սոֆիայի կառավարական Սվոբոտա լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Պ. Պելչեվի դէմ գործեալ ոճրին մէջ ինչ ինչ իրողութիւններ երեւան ելած լինելով, քննիչ յանձնաժողովը ձերբակալել տուած է նախկին դեր-գնդապետ Քիսով և Տքթ. Չագէվ։ Յանձնաժողովոյն ձեռքը կը գտնուին ճիշդ տեղեկութիւններ այս դէպքին վրայ, և ի մօտոյ պիտի սկսի քննել ոճրին հեղինակաց դատաստանը։

ՀՐԷԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ

Վիեննայի մէջ մեծապէս ուշադրութիւն կը գրաւէ Ֆրանց Եօզէֆ Կայսեր պատասխանը, զոր տուաւ ի Փիւնֆքիրխէն հրեայ հասարակութեան պատգամաւորութեան ուղերձին։ Այս պատասխան հակիրճ հակապատկեր մ'է Ռուսիոյ հակահրէական դէպքերուն։ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ վեհապետն ըսաւ Հրէից. «Մեծաւ հաճութեամբ կ'ընդունիմ ձեր հաւատարմութեան և անձնուիրութեան հաւաստիքն։ Իմ զօրութեամբ և երկրին օրինօք ապահովեալ է ձեզ, ինչպէս այս Տէրութեան մէջ ուրիշ ամեն կրօնի պատկանող ժողովրդոց ապահովեալ է, լիակատար վայելումն սահմանադրական իրաւանց, և բնաւ չեմ տարակուսիր թէ սոյն կրկին պաշտպանութեան ներքեւ, երկրին ուրիշ բնակչաց հետ մէկտեղ, պիտի շարունակէք խաղաղասէր, հաւատարիմ և հայրենասէր տարր մը լինել։»

Աւստրիա-Հունգարիա, Ռուսիայէն ետք, Եւրոպիոյ մէջ ամենէն աւելի հրէաբնակ է, բայց Հապսպուրկեան գահուն հպատակող Հրեայք գլխովին տարբեր վիճակ մը կը վայելեն բաղդատմամբ ռուսիաբնակ Հրէից։

ՀԷԼԿՈԼԱՆՏ ԵՒ ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Գերմանք այնքան կը գուրգուրան իրենց նորստաց Հէլկոլանտին վրայ, որ Վիլհէլմ Կայսր, Անգլիա ուղեւորելուն առթիւ, այցելութիւն պիտի տայ վերջերս Անգլիայէն առնուած կղզեկին, ընկերակցութեամբ կայսրուհւոյն։ Ն. Վեհափառութիւն Համպուրկի նաւահանգիստն աչքէ պիտի անցունէ, և անտի մօտակայ Հէլկոլանտ պիտի երթայ Համպուրկ-Ամերիկեան Ընկերութեան նորաշէն Իշխան Պիսմարք շոգենաւով։

Յորմէ հետէ Համպուրկ դադրեցաւ ազատ նաւահանգիստ մը լինելէ և գերմանական մաքսային միութեան անդամակցեցաւ, իւր վաճառականութիւն և նաւարկութիւն այնքան ընդարձակեցան որ Համպուրկի նաւահանգիստն ու քարափներն անբաւական կուգան, և քաղաքային խորհրդարանն որոշեց 20 միլիոն մարք ծախսել՝ ընդարձակելու համար զանոնք։

Ի ԴԱՒՐԷԺ

Դաւրէժէ կը հեռագրուի թէ սովորաբար սահմանագլխոյ վրայ բնակեալ մի քանի մարդեր 15ամեայ անգլիացի օրիորդ մը փախուցած են Դաւրէժէ, և իրենցմէ գլխաւորի մը տունը պահած են ամրափակ, միտքերնին դրած լինելով դիմադրել անոնց որ ետ ուզեն։ Դաւրէժի անգլ. հիւպատոսը ջանքեր կ'ընէ աղջիկն ետ առնելու։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ Յ'ԻՏԱԼԻԱ

Իտալեան ոստիկանութիւնն յԱտրիա ձերբակալեց 50 անձեր, որք Ինֆամէ Լէճճէ անուն աւազակային ընկերութեան մը կը պատկանին, որ բազմաթիւ ճիւղեր ունի, Պարիի Մալա Վիթա անուն հանրածանօթ աւազակային ընկերութեան նման, որոյ դատը տեսնուեցաւ անցեալներն, և գլխաւոր անդամք դատապարտեցան։ Ուրիշ շատ մը ձերբակալութիւնք ևս կը սպասուին Ինֆամէ Լէճճէ գաղտնի ընկերութենէն։

ԳԵՐՄԱՆ ԶՕՐԱՊԵՏ ՄԸ

1870-71 ֆրանքգերմանական պատերազմին մասնակցող նշանաւոր զօրապետներէն մին ալ մեռաւ։ Զօրավար Փոլ Պրոնսարդ ֆոն Շէլէնտորֆ այն ֆրանսացի Հիւկնօ կոչուած բողոքանաց սերնդէն էր, որք Նանդի արքայական հրովարտակին ետ առնուելէն ետքն հարկադրեցան մեկնիլ Ֆրանսայէն, և հաստատուեցան ի Գերմանիա, որոյ ճարտարագործական, գիտական, զինուորական և գեղարուեստական զարգացման մեծապէս նպաստեցին։ Պրոնսարդ 1870ին գերման բանակին շուտափոյթ շարժման մեծապէս սատարած էր, և կը յիշուի թէ Նափոլէոն Կայսեր անձնատուութեան պահուն կարեւոր դեր մը կատարեց. զի երբ ի Սէտան պաշարեալ և չարաչար հարուածեալ Ֆրանսացիք սպիտակ դրօշը պարզեցին, Պրոնսարդ, որ յայնժամ սպայակոյտի դեր-գնդապետ էր, իբրեւ բանագնաց ղրկուեցաւ Նափոլէոն Կայսեր քով, և խմբագրեց ֆրանսական բանակին և Կայսեր անձնատուութեան պայմանագիրն։ 1883ին, յաջորդեց Քամէքէ զօրավարին իբրեւ պատերազմական նախարար, պաշտօն զոր վարեց աւելի քան վեց տարի։ Բրուսիացի զօրավարք Վերտի տիւ Վերնուա, Ֆրանսուա, Տը Ֆայլուա և այլք, Պրոնսարդ տը Շէլէնտորֆի նման, նախկին ֆրանսացի բողոքական գաղթականաց սերունդ են։ Ճակատագրային հակադրութեամբ մը, Ֆրանսայի դէմ զէնք շարժեցին և մեծաւ կորովով ու յաջողութեամբ զէնք շարժեցին սերունդք այն պատուական, այն տաղանդաւոր Ֆրանսացւոց, զորս անձկամիտ քաղաքականութիւն մը երկու դար յառաջ վտարած էր Ֆրանսայէն։

Ի ԼԵՀԱՍՏԱՆ

Լեհաստանի կուսակալ Կուրքօ զօրավար սահմանակից գաւառները կը շրջի, տեղւոյն վրայ քննելու համար թէ պատերազմի առաջին նշանին վրայ ռուսական հեծելազօրքը պիտի կրնա՞յ սահմանագլուխն արշաւել. որովհետեւ եւրոպեան զինուորական Տէրութիւնք համոզում գոյացուցած են թէ պատերազմի առաջին նշանը տրուելուն պէս յառաջխաղաց պէտք է լինի հեծելազօրքը, թշնամի երկրին երկաթեայ գիծերը կտրելու, հաղորդակցութիւնները խանգարելու և թշնամի բանակին համախմբումն արգիլելու համար։ Զօր. Կուրքօ աչքէ պիտի անցունէ նաեւ մաքսապահ զօրախումբերն, որք կայսերական նոր տնօրինութեամբ մը գործօն բանակին հետ միացուած են։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Անգլիական լրագիրք ոմանք կարծիք յայտնած լինելով թէ կառավարութիւնը Խորհրդարանէն վարկ մը պիտի խնդրէ Կալլէսի իշխանին պարտքերը վճարելու համար, ինչպէս ժամանակաւ ուրիշ գահաժառանգներու պարտքերը վճարելու համար վարկեր խնդրուած են Խորհրդարանէն, աւելի լրջամիտ և իրազեկ թերթեր կը պատասխանեն թէ արդի հանգամանքներն և տպաւորութիւնները կարի աննպաստ են այնպիսի առաջարկ մը բերելու Խորհրդարանին, որ ըստ մեծագոյն մասին տրամադիր չի գտնուիր, ուստի և կը կարծեն թէ այն զրոյց անհիմն է բոլորովին։

ԳԱՂԹՈՒՄՆ ՀՐԷԻՑ

Անգլիական լրագիրք կ'իմանան Կ. Պոլսէ թէ Հրէից ի Պաղեստին գաղթման խնդիրը կարգադրուելէ հեռի է դեռ, և հաւանական չի նկատուիր որ լուծուի։

ՖՐԱՆՔԵՒԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽ

Քոլոնեի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ անցեալ կիւրակի գերման սահմանապահ զինուոր մը Ալզաս-Լոռէնի սահմանաց վրայ մերձ ի Բոդ տիւ Շիփիան իւր պտոյտն ըրած պահուն՝ երկու գնտակներ ուղղուեցան իւր վրայ, ֆրանսական հողէն։ Գնտակին մին գերման զինուորին առջեւ իյնալով, հողը շարժեց, իսկ երկրորդ գնտակն անոր համազգեստը ծակեց։ Հրացանաձիգներն երկու հոգի էին, մին ծեր, միւսն երիտասարդ, իբր 16 տարեկան, և անմիջապէս անհետացան անտառաց մէջ։

ԻՏԱԼԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ ՄԸ

Կ'երեւի թէ իտալեան հողին վրայ աւելի արիւն կը թափուի քան ուրիշ եւրոպեան երկրի վրայ։ Ըստ կառավարական վիճակագրոյ, միայն մէկ տարւոյ — 1890ի — մէջ երկու հազար հինգ հարիւր եօթանասուն և չորս մարդասպանութիւնք գործուեցան Իտալիոյ մէջ, այսինքն՝ 363 աւելի քան Անգլիոյ, Սկովտիոյ, Իռլանտայի, Ֆրանսայի, Գերմանիոյ և Սպանիոյ մէջ նոյն տարին գործուած մարդասպանութեանց համագումարը։

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանքֆորդի (Մայն) բովանդակ ժողովուրդը խորին սրտայուզութեամբ լսեց հետեւեալ ինքնասպանութեան լուրը։

Խոհարարուհի մը քանիցս դիտաւորութիւն յայտնած էր իւր կենաց վերջ տալու։ Անցեալ երեքշաբթի յետ միջօրէին գնաց քաղաքին կենդանական Պարտէզը։ Բոլորովին մերկանալով և մէկու մը ուշադրութիւնը չգրաւելով, արջերու փոսին մէջ սահեցաւ իջաւ, և չիտակ գնաց սպիտակ արջին վրայ։ Գազանն անմիջապէս յարձակեցաւ անոր վրայ։ Իւր ժանեաց մէկ հարուածով կնոջ ստինքը խլեց ամբողջովին, և գզելով զնա, աղիքները դուրս քաշեց։ Պահապանք երբ դժբախտ կնոջ աղաղակները լսեցին՝ ուշ էր արդէն։ Երբ փոսն եկան, կնոջ մին կտորները միայն գտան, զորս կը շարունակէր լափել բեւեռաբնակ գիշակերը։

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ—ՀԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻԿ

—o—

Այս վերջին տարւոց հայերէն կարեւորագոյն հրատարակութիւնը կրնայ համարուիլ իրաւամբ սոյն Ֆրանսերէնէ հայերէն բառարան, որ իւր ճոխագոյն պարունակութեամբ և շատ մը բառերու ճշդմամբ ու յօրինմամբ, կուգայ հարստացնել մեր արդի լեզուն, և զայն կարող գործել թարգմանելու ինչ նորագոյն և նուրբ բացատրութիւն որ կայ այժմեան մեծաճոխ Ֆրանսերէնի մէջ։

Արդէն ականաւոր գրագէտք ոմանք մեծ գովեստիւք խօսած լինելով սոյն գործոյ նկատմամբ, աւելորդ կը համարիմք մեր կողմէն բան մը յաւելուլ. միայն որովհետեւ որոշուած է այլ եւս փակել բաժանորդագրութիւնը, կը հրաւիրեմք մեր ազգայիններն փութալ այս առթիւ համեմատապէս աժան գնով մը տէր լինել այսպիսի ընդարձակ բառարանի մը, որ կը պարունակէ Ֆրանսերէնի գրեթէ բոլոր բառերն ու ոճերն, գիտական, արուեստական եւլն. եւլն. ամենուն դնելով հայերէն համանշանակն և ի հարկին Թուրքերէններն ևս, և այսու անհրաժեշտ գործի մ'է առհասարակ ամեն անոնց համար որք կը պարապին Ֆրանսերէն լեզուով։

Բաժանորդագինն է 20 Ֆրանք։

Բաժանորդագրութիւնը փակուելէ յետոյ գինը պիտի լինի 30 Ֆրանք։ 1—5

—)(45)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕՊԱՍԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԷՍ ՀԶՕՐ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

—Զարմանալի՛ բան։ Կը մեղադրէ՞ք զիս զձեզ հոն մինակ չձգելուս համար, գիտնալով որ հիւանդացեր էք մօրերնուդ մահէն յետոյ։

—Հաւ։ Չեմ պնդեր։ Բայց ուրիշ ապացոյց. Անէթը տեսնելու այնպէս բուռն տենչ մը կը զգաք որ այս օրը չկրցաք անցընել առանց խնդրելու ինծմէ որ ձեր տունը բերեմ զայն, օրինակ ընելու պատրուակով։

—Եւ չէ՞ք ենթադրեր որ զձեզ տեսնել էր փափաքս։

—Այս միջոցիս դուք ձեզ դէմ կը փաստաբանէք, կը ջանաք ինքզինքնիդ համոզել, ես չեմ խաբուիր։ Մտիկ ըրէք տակաւին. ինչո՞ւ համար երէկ չէ առջի իրիկուն յանկարծ մեկնեցաք երբ Ֆառանտալի մարգիզն եկաւ։ Գիտէ՞ք պատճառը։

Օլիվիէ վարանեցաւ, շատ զարմացած, շատ խռոված, այս դիտողութենէն զինաթափ եղած։ Յետոյ, ծանր ծանր խօսելով.

—Իրաւ որ... ես ալ չեմ գիտեր... յոգնած էի... այնուհետեւ, ինչո՞ւ պահեմ, այդ ապուշը ջիղերուս կը դպչի։

—Երբէ՞ն ի վեր։

—Միշտ այդպէս եղած է։

—Կը ներէք, ես ձեր բերնէն անոր գովեստը լսած եմ, ժամանակաւ կ'ախորժէիք անկից։ Բոլորովին անկեղծ եղէք, Օլիվիէ։

Նկարիչը քանի մը վայրկեան խորհեցաւ, ապա, բառերը փնտռելով.

—Այո, կարելի է որ ձեզ համար ունեցած մեծ գորովս բոլոր ձերիններն ինծ սիրել տայ այն աստիճան որ կարծիքըս փոխեմ այդ տխմարին վրայ, որուն երբեմն երբեմն հանդիպելն հոգս չեմ ըներ, բայց զոր ամեն օր ձեր տունը տեսնելով պիտի նեղուիմ։

—Աղջկանս տունն իմ տունս պիտի չըլլայ։ Բայց ասիկա կը բաւէ։ Ես գիտեմ որ ուղիղ սիրտ մը ունիք։ Գիտեմ որ այս բանին վրայ շատ պիտի խորհրդածէք։ Երբ շատ մը խորհրդածէք, պիտի հասկընաք որ խոշոր վտանգ մը ցուցուցի ձեզ, դեռ փախչիլն անհնարին չեղած։ Եւ պիտի զգուշանաք։ Ուրիշ բանի վրայ խօսինք, կ'ուզէ՞ք։

Պէռթէն չընդդիմացաւ, հիմայ ինք ալ անհանգիստ զգալով ինքզինքը, չգիտնալով ճշդիւ ինչ պէտք էր մտածել, արդարեւ պէտք ունենալով խորհրդածելու։ Եւ մեկնեցաւ, քառորդի մը չափ ասդիէն անդիէն բաներու վրայ խօսելէ յետոյ։

* * *

Դ

Կամաց կամաց Օլիվիէ տուն կը դառնար, խռոված այնպէս որպէս թէ ընտանեկան ամօթալի գաղտնիք մը իմացած ըլլար։ Կը փորձէր իր սրտին մէջ խորասուզիլ, իր մէջ յստակօրէն դիտել, կարդալ ներքին մատեանին այն թաքուն էջերն որք իրարու փակած են կարծես և զորս օտար ձեռք մը միայն կրնայ երբեմն երբեմն իրարմէ զատելով դարձնել։ Իրօք, ինքզինքը սիրահարած չէր զգար Անէթին։ Կոմսուհին, որուն կասկածոտ նախանձը միշտ արթուն էր, նախատեսած էր, շատ առաջուընէ, վտանգն, և զայն ցոյց տուած էր դեռ գոյութիւն չունեցած, բայց այդ վտանգը կրնա՞ր գոյութիւն ունենալ, վաղը, միւս օրը, ամիս մը վերջը։ Այս անկեղծ հարցումն էր որ կը փորձէր անկեղծօրէն պատասխանել։ Արդարեւ, այս աղջիկը կը գրգռէր իր գորովոյ բնազդումները, բայց անոնք այնչափ բազմաթիւ են մարդուն մէջ, որ պէտք չէր ահաւորներն անվնասներուն հետ շփոթել։ Այսպէս՝ կը պաշտէր անասունները, մանաւանդ կատուներն, և չէր կրնար նշմարել անոնց մետաքսային մորթն առանց անդիմադրելի զգայմունք փափաք մը ունենալու անոնց վզէն ի վեր ու կակուղ կռնակը փայփայելու, անոնց ելեքտրական մազերն համբուրելու։ Այն ձգողութիւնն որ զինքը կը մղէր դէպ այդ աղջիկը, քիչ մը կը նմանէր այդ աննշան և անմեղ իղձերուն որք մաս կը կազմեն մարդկային ջիղերու միտտեւ և անդիմադրելի թրթռմանց։ Իր արուեստագէտի աչքերն և իւր մարդու աչքերը կը հրապուրուէին անոր թարմութենէն, այդ գեղեցիկ պայծառ կեանքին աճումէն, այն երիտասարդութեան հոյզէն որ կը յորդահոսէր ի նա և իր սիրտը կոմսուհւոյն հետ ունեցած միութեան յիշատակներովը լեցուած, Անէթի և մօրն արտաքոյ կարգի նմանութեանը մէջ հին յուզումներու, սիրոյն սկզբնաւորութեան, քնացած յուզումներուն մէկ վերակոչումը գտնելով, թերեւս քիչ մը սարսռացած էր զարթման մը զգայութեան տակ։ Զարթո՞ւմ։ Այո։ Այդ էր եղածը։ Այս գաղափարն իր միտքը լուսաւորեց։ Տարիներով քնանալէ յետոյ արթնցած կը զգար ինքզինքը։ Եթէ առանց գիտնալու այն աղջիկը սիրած ըլլար, անոր մօտ պիտի զգար ամբողջ էութեան այն երիտասարդացումն, որ նոր մարդ մը կը ստեղծէ երբ նոր տենչանքի մը բոցը կը վառի ի նա։ Ոչ, այդ աղջիկը հին կրակին վրայ փչած էր միայն։ Միշտ մայրն էր զոր կը սիրէր, բայց առաջուընէ անշուշտ քիչ մը աւելի, անոր աղջկանն, անոր անձին այդ վերսկսմանը պատճառաւ։ Եւ այս հաստատական գաղափարը բանաձեւեց սա ապահովիչ սոփեստութեամբ.— Սիրտը կրնայ յաճախ յուզուիլ ուրիշ էակ մը տեսած ատեն, զի անձնիւր մարդ ձգողական կամ մերժողական ազդեցութիւն մը կ'ընէ անձնիւր մարդու վրայ։ Բոլոր այս ներգործութիւնները ծնունդ կուտան բարեկամութեան, քմահաճոյքներու, վայելման փափաքներու՝ բուռն ու վաղանցուկ տարփանքներու, բայց ոչ ճշմարիտ սիրոյ։ Որպէս զի գոյութիւն ունենայ այդ սէրը, պէտք է որ երկու էակներն ա՛յնպէս իրարու համար ծնած, ա՛յնչափ կէտերով իրարու կառչած ըլլան, ա՛յնչափ համանման յօժարութիւններով, մարմնոյ, մտքի, նկարագրի ա՛յնչափ խնամութիւններով, ա՛յնչափ ամեն տեսակ բաներով իրենք զիրենք զօդուած զգան իրարու, որ կապերու խուրձ մը կազմեն այդ ամենը։ Ինչ որ կը սիրենք, վերջապէս տիկին Բ... ն կամ Պ. Զ... ն չէ ճշդիւ, կին մը կամ մարդ մըն է, անանուն արարած մը, բնութեան՝ այդ մեծ էգին՝ ծոցէն ելած, այնպիսի գործարաններով, ձեւով, սրտով, մտքով ընդհանուր կերպարանքով մը որ մագնիսի պէս կը քաշեն մեր գործարանները, մեր աչքերը, մեր շրթունքը, մեր սիրտը, մեր միտքը, բոլոր մեր զգայական ու մտաւոր ախորժակները։ Տիպ մըն է զոր կը սիրենք, այսինքն թէ միակ անձի մը վրայ գումարումը բոլոր այն մարդկային յատկութեանց որք այլոց վրայ ուրոյն ուրոյն կրնան հրապուրել զմեզ։

Իրեն համար, Կիյլերուաի կոմսուհին այդ տիպն եղած էր, և տեւողութիւնն իրենց միութեան՝ ուսկից դեռ չէր ձանձրացած՝ ստոյգ կերպով կ'ապացուցանէր զայդ։ Արդ, Անէթ ֆիզիքապէս կը նմանէր մօրը ժամանակաւ եղածին, աչքը խաբելու աստիճան։ Զարմանալի չէր ուրեմն որ իր սիրտը քիչ մը յանկարծակիի գար առանց անձնատուր ըլլալու։ Կին մը պաշտած էր։ Ուրիշ կին մը կը ծնէր անկից, գրեթէ համանման։ Չէր կրնար ինքն իրեն արգիլել երկրորդին վրայ դարձնել թեթեւ սիրալիր մէկ մնացորդն այն խանդավառ յարման զոր ունեցած էր առաջնոյն համար։ Գէշ բան մը չկար հոդ. վտանգ մը չկար բնաւ։ Իր աչքն և իր միտքն այս յարութեան երեւոյթէն կը պատրուէին միայն. բայց իր բնազդումը չէր մոլորեր, որովհետեւ աղջկանն համար երբէք չէր զգացած ամենափոքր ցանկութեան յուզում մը։

Սակայն կոմսուհին կը մեղադրէր իրեն մարգիզին նախանձիլը։ Ճշմարի՞տ էր։ Նորէն իր խիղճը քննեց անաչառօրէն և տեսաւ որ իրօք քիչ մը կը նախանձէր մարքիզին։ Վերջապէս այդ ալ զարմանալի բան մը չէր։ Մարդ չէ՞ր նախանձիր միշտ այն մարդերուն որք որ և է կնոջ մը դարպաս կ'ընեն։ Փողոցին մէջ, ճաշարանը, թատրոնը պզտիկ ատելութիւն մը չզգա՞ր մարդ այն պարոնին դէմ որ թեւն աղուոր աղջիկ մը առած ներս կը մտնէ։ Կնոջ մը տիրացող ամեն մարդ հակառակորդ մըն է։ Գոհացած արու մըն է, յաղթական մը որուն կը նախանձին միւս արուներն։ Այնուհետեւ առանց այս հոգեբանական նկատումներուն մէջ մտնելու, եթէ բնական էր որ Անէթին վրայ ունենար համակրութիւն մը՝ զոր անոր մօր վրայ ունեցած սէրը քիչ մը կը գրգռէր, նոյնպէս բնական չէ՞ր որ իր մէջ անասնական քիչ մը հեռ արթննար այդ ապագայ ամուսնոյն դէմ։ Շատ դիւրաւ պիտի զըսպէր այդ անպիտան զգացումն։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ Մայր եկեղեցւոյ և միացեալ Թաղից մէջ երեսփոխանական ընտրութիւն կատարուելով, բացարձակ առաւելութեամբ երեսփոխան ընտրուեցաւ միայն Տիգրան էֆէնտի Եուսուֆեան. իսկ միացեալ երեք երեսփոխանաց ընտրութեան համար հետեւեալ վեց անձինք համեմատականի միացին.

1. Գրիգոր էֆ. Զօհրապ
2. Յարութիւն » Մոստիչեան
3. Նասիպ » Գարագաշ
4. Եղիազար » Մելիքեան
5. Աւետիս » Թընկըրեան
6. Քերովբէ » Լիմոնճեան

Գուզկունճուքի, Իճատիէի և Գանտըլլիի միացեալ Թաղերու երեք երեսփոխանաց երկուքին ընտրութիւնն, որ համեմատականի միացած էր, երէկ կատարուեցաւ և նոյն Թաղերէն երեսփոխան ընտրուեցան.

Մկրտիչ էֆէնտի Մէգպուրեան
Գրիգոր » Զօհրապ

Ինչպէս յայտնի է, նախորդ կիւրակէ նոյն Թաղերէն երեսփոխան ընտրուած էր Տօքթ. Սեղբոսեան էֆէնտի.

Երէկ Սկիւտարի մէջ եւս երեք երեսփոխանաց ընտրութեան համար քուէարկութիւն կատարուելով, Միհրան էֆէնտի Սէթեան երեսփոխան ընտրուեցաւ. իսկ միւս երկու երեսփոխանաց ընտրութիւնն համեմատականի միաց հետեւեալ չորս ընտրելեաց վրայ.

1. Կարապետ էֆէնտի Սրվանճեան
2. Մկրտիչ » Մէգպուրեան
3. Մարտիրոս » Հարէնց
4. Նշան » Ճիվանեան

Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ Թաղական խորհրդոյ պաշտօնավարութեան շրջանը լրացած ըլլալով, Ազգ. Պատրիարքարանն, ըստ խնդրանաց նոյն Թաղական խորհրդոյ, հրահանգ ղրկած է՝ սահմանադրաբար նոր ընտրութիւն կատարելու համար.

Խառն ժողովն ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ չորեքշաբթի օր ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ.

Խառն ժողովէն առաջ Կրօնական ժողովն պիտի գումարի նոյն խորհրդարանին մէջ.

Տնտեսական Խորհրդոյ անդամներէն Եղիազար էֆ. Մելիքեան, ըստ որոշման յիշեալ Խորհրդոյ, ուրբաթ օրը Պէյքօզ երթալով, առժամեայ Թաղական խորհուրդ մը կազմից ատենապետութեամբ Ուզունեան Մկրտիչ էֆէնտիի և անդամակցութեամբ Միհրան Գազանճեան, Մաքսուտ Վարդովեան, Մաքսուտ Գրիգորեան եւ Գառնիկ Քիւրքճեան էֆ.ներու.

Մէլիքեան էֆ. զբաղեցաւ նաեւ Պէյքօզի եկեղեցւոյն անօթից և այլ նիւթոց գողութեան խնդրովն և տեղեկագիր մը պատրաստեց զոր մատոյց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր.

Ս. Փրկչեան Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէ չաբաթ օրը տրուած որոշման մը համեմատ՝ Տօքթ. Գաբրիէլ էֆ. Նահապետեան յիշեալ հաստատութեան ներքին բժիշկ անուանուած է, պաշտօն զոր յառաջագոյն վարած էր բազում տարիներ արժանաւորապէս.

ՀԱՆԴԻՍԻՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ

Այսօր տեղի կ'ունենայ ի Բերա, Ազն. Յովհաննէս էֆէնտի Կիւլպէնկեանի պսակադրութիւնն ընդ Ազն. Օրիորդ Արաքսիա Վահանի, դուստր հանգուցեալ Վահան էֆէնտիի և երկրորդ Թարգման կայսերական Հարէմին.

Նոյնպէս այսօր Պէօյիւքտէրէի եկեղեցւոյն մէջ տեղի կունենայ՝ Աղեքսանդրիոյ խառն դատարանի անդամ Ազն. Արթին պէյ Բէյլիզեանի պսակադրութիւնն ընդ Ազն. Օրիորդ Նունիկ Ներսէսեանի, դուստր հանգուցեալ Գրիգոր էֆէնտի Ներսէսեանի.

Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն փաշայի որդի Ազն. Տիրան պէյ Տատեան, առաջին քարտուղար հիւպատոսական գործոց դիւանին, վաղը մայրաքաղաքէս պիտի մեկնի օդափոխութեան համար Եւրոպայի ջերմուկներն երթալու.

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ Բերայի մէջ տեղի ունեցաւ Պէլկըրատի օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար Մարգարեան էֆէնտիի նշանախօսութիւնն ընդ Ազն. Օրիորդ Սօֆի Անուշեանի, դուստր Մեծ. Տ. և Տիկին Նշան Հայրենցի.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ԱԶԴ

Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի որբանոցի տարեկան հարցաքննութիւնք պիտի սկսին ներկայ ամսոյ 17ին և պիտի վերջանան 28ին, կարգացուցին համաձայն.

Յունիս
17 Բշ. Կրօնագիտութիւն բոլոր կարգաց
18 Գշ. Թուաբանութիւն Գ. Դ. Ե. և Զ. կարգաց
19 Դշ. Ընթերցանութիւն ծաղկոցի դասուց
20 Եշ. Աշխարհագրութիւն Ե. և Զ. կարգաց և տամարականութիւն Զ. կարգի
21 Ուր. Իրագիտութիւն Ա. և Բ. կարգաց
22 Շբ. Հայերէն Գ. Ե. և Զ. կարգաց
24 Բշ. Սրբազանպատմութիւն Գ. Ե. և Զ կարգաց
25 Գշ. Գաղիերէն Գ. Դ. Ե. և Զ. կարգաց
26 Դշ. Հայերէն Ա. Բ. և Գ. կարգաց
27 Եշ. Տաճկերէն Գ. Դ. Ե. և Զ. կարգաց
28 Ուր. Թուաբանութիւն Ա. և Բ. կարգաց և ձայնագ. ութիւնք.

Գեղագրութիւնք ի տես դրուած են

(Կնք.)

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Գոնեայի նահանգին վերաքննիչ ատենին ընդհանուր դատախազ անուանեցաւ Օսման Ֆաիք էֆէնտի, նախկին ընդհանուր դատախազ վերաքննիչ ատենին Վանայ.

Գոնեայի վերաքննիչ ատենին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Լութֆի պէյ, նախագահ պատժական դատարանին Լազիսթանի.

Լազիսթանի պատժական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Խըտըր Լութֆի էֆէնտի, նախկին նախագահ պատժական դատարանին Մշոյ.

——

Սանիյէի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Կարնոյ և Վանայ կուսակալութեանց գործակատար Հիւսէյին էֆէնտիի, վաղեմի պաշտօնատար մը ըլլալուն համար.

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Պրուսայի նահանգին Միխալըճ գաւառակին գայմագամ Խալիտ պէյի, տրոց գանձման և հանրային կարգ պահպանութեան գործին մէջ բրած ջանքերուն ի վարձատրութիւն.

——

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. Սուլթանիյէ շոգենաւին առաջին մեքենավար Միրլիվա Եուսէֆ փաշայի և չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Ասարը Թեվֆիգ մարտանաւուն հրամանատար գնդապետ Համիտ պէյի, նաւային բժիշկ գեր-գնդապետ Իլիաս պէյի ու Լոնտոնի օսմանեան դեսպանատան նաւային կցորդ գեր-հազարապետ Ճեմալ էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իրենց բարւոք պաշտօնավարութեան.

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ շոգենաւային Մեսաժըրի ընկերութեան Սէլանիկի գործակատար Պ. Բոսթի, կառավարութեան և զինուորական վարչութեան յատուկ փոխադրութեանց պահուն ցոյց տուած դիւրութեանց և բրած աջակցութեանցն համար.

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ օսմ. հպատակ և Պոլսեցի Մէթաքսա Քոսթաքի էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն այն ծառայութեանց զորս Պաղտատի մէջ մատուցած է յօգուտ երկրագործութեան.

——

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Սպարապետը, Ծովային գործոց Վսեմ. Նախարարն և Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարն երէկ կայս. պալատ գնացին և ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները.

——

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Ֆրանսական դեսպան Մոնդեպէլլօ կոմսը չաբաթ օրը Բ. Դուռը գնաց և պահ մը տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և յետոյ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ.

Սէրպիական դեսպանն եւս նոյն օրը Բ. Դուռն երթալով, յաջորդաբար տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և նոյն Նախարարութեան Մէքթուպճի Միւնիր պէյի հետ.

——

ՊԱՐՈՆ ՏԸ ԲԱԼԻՉԷ

Աւստրիական դեսպան Պարոն տը Բալիչէ, որ առժամեայ կերպիւ Եւրոպա ուղեւորած էր, չաբաթ իրիկուն մայրաքաղաքս դարձաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով. Պարոն Տը Բալիչէ կայարանին մէջ ընդունուեցաւ դեսպանատան պաշտօնէից կողմէ և ուղղակի Պէօյիւքտէրէ գնաց դեսպանատան պահակ շոգենաւով.

Դեսպանն երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ.

——

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Երէկ Անգլիոյ Վիքթորիա Թագուհւոյն Թագադրութեան 54րդ տարեդարձն ըլլալով, անգլիական դեսպանատան մէջ ընդունելութիւնք կատարուեցան. Արարողապետ Միւնիր փաշա և կայս. առաջին Թիկնապահ Մէհմէտ փաշա երէկ անգլիական դեսպանատունը գնացին և յանուն Վեհ. Սուլթանին շնորհաւորական այցելութիւն տուին դեսպան Սըր Ու. Հուայդի.

Ի. ԶՕՐԱԲԱՆԱԿ

Սաբահ կիմանայ թէ Ի. զօրաբանակին (Եէմէն) սպայակոյտի անդամներէն մէկ քանի սպայք նոյն զօրաբանակին կեդրոնը պիտի ղրկուին.

——

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թագվիմի Վէգայիէն քաղուած)

Գասթամունիի Ինէպօլու գաւառակին մէջ 1291 և 92 տարիներուն մէջ ծագած սովի պահուն՝ հանրային օգտին վերաբերեալ սնտուկին դրամագլխէն 80,000 ղրուշի արժողք առնելով բաշխուած էր կարօտ ժողովրդեան եւ նոյն գումարին մինչեւ 1295 Թուականին վերջն եղած տոկոսներն անվճար մնացած էին ժողովրդեան անկարողութեանը պատճառաւ. Արդ, ըստ տեղեկագրութեան Գասթամունիի կուսակալութեան, Պետական Խորհուրդն ու Նախարարաց Խորհուրդն որոշած են որ այդ տոկոսներ չառնուին և մայր դրամն ալ մաս առ մաս գանձուի. Այս որոշում վաւերացած է կայս. Իրատէով.

—Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնն որոշած է որ ի Պրուսա հաստատեալ երկրագործական գործնական վարժարանի կազմակերպութեան ինչպէս նաև ապագային համար հարկ եղած 283,000 ղրշ. ի ծախքն հայթայթուի տեղւոյն երկրագործական դրամատան մասնաճիւղերուն հանրօգուտ շինութեանց յատկացեալ բաժինէն, յետագայ տարիներու շահէն հատուցանելու պայմանաւ. Այս որոշում ընդունուած է Պետական Խորհրդոյ ու Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ եւ վաւերացուած է կայս. Իրատէով.

—Աղեքսանդրիոյ մէջ աւստրիական ընդհանուր հիւպատոսութենէն զատ ի Նորոյ հիւպատոսարան մը հաստատուած և այդ պաշտօնին աւստրիացի Էրմինկալտ կոմսն կոչուած ըլլալով, կայս. կառավարութիւնը վաւերացուցած է սորա պաշտօնը.

—Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Եանեայի նահանգին Պերաթ և Աւլօնիա գաւառակաց միջեւ Թղթատարական երթեւեկութիւն մը հաստատուած է.

—Ռուսական կառավարութիւնը Ս. Աննա պատուանշանի երկրորդ աստիճանը նուիրած է Ելմական Նախարարութեան Հանրային պարտուց հաշուակալ Մէհմէտ պէյի և Ս. Ստանիսլաս պատուանշանի երրորդ աստիճանը՝ նոյն Նախարարութեան «Հէյէթ»ներու դիւանին պաշտօնեայներէն Հիւսնի էֆէնտիի.

—Պարսկական կառավարութիւնն Աֆթաբ և Աքտէսի պատուանշանի երրորդ աստիճանը նուիրած է Մէքքէի առողջապահական բժիշկ գնդապետ Նուրի պէյի.

Հռոմայ Ս. Պապը Ս. Սիլվեստր պատուանշանի հինգերորդ աստիճանը նուիրած է Պոլսոյ Ներքին ապրանաց մաքսատան դրքերու և հանդէսներու քննիչ Ոսկեան Գրիգոր էֆէնտիի.

Հելլենական կառավարութիւնը Ս. Փրկչեան պատուանշանի ոսկի շքադրամները նուիրած է Սեւ ծովու նեղուցին եւրոպական և ասիական եզերաց ազատարարներու ուսուցիչ Պ.Պ. Բալտէրի ու Սոմէրի.

Կայս. Իրատէ մը արտօնած է վերոգրեալ պատուանշանաց գործածութիւնը.

——

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐԵՐ

Արտաքին գործոց Նախարարութեան Թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Նէպիլ պէյ ծրագիր մը մատուցանելով ձեռնհաս իշխանութեան, առաջարկած էր որ եթէ Նէճէտի (Պասրա) կողմերէն անասուններ արտածելու դէմ եղած արգիլքը բարձուի և արտածեալ անասուններէն տուրք մը առնուի, յանիժամ տարեկան քսան-երեսուն հազար ոսկւոյ հասոյթ մը ձեռք պիտի բերուի. Այն յանձնաժողովն, որ կը քննէր այս ծրագիրն, որոշած է որ միայն մատակ ձիերու արտածումն արգիլուելով, միւս անասնոց արտածումն արտօնուի. Յանձնաժողովոյ կողմէ այս մասին պատրաստուած տեղեկագիրը մատուցուած է Վեհ. Սուլթանին.

—Կըսուի թէ անգլիացի դրամատերց ընկերութիւն մը Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան դիմելով արտօնութիւն պիտի խնդրէ Կ. Պոլսոյ շրջակայքը ղըօսական շոգեմակոյկներ բանեցնելու համար.

——

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄՆԵՐ

Արքունի Փողերանոցին մէջ պատրաստուած մանր դրամներու քանակութիւնը 70,000 ոսկւոյ հասած է և 30,000 ոսկւոյ մանր դրամներ եւս պատրաստուելով մինչեւ յառաջիկայ ամսոյ սկիզբը պիտի աւարտին մանր դրամներ պատրաստելու գործողութիւնք. Պատրաստուած դրամները կ'ըսէ Սաբահ, բաւական չեն թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ՛ գաւառաց պէտքը գոհացնելու, որովհետեւ մանր դրամ ճարելու համար հարկ է լումայափոխներու դիմել եւ դրամական տարբերութիւն մը տալ. Նոյն Թերթը կը յարէ թէ պատրաստուած դրամներու ամենափոքր մէկ մասն հրապարակի վրայ մնալով միւսները կը փճացուին կանացի զարդերու համար եւ արդէն ատենցմէ ղրկուած են մէկ քանի գաւառներ, յՕտեսա եւ ուրիշ օտար երկիրներ. Կ'ըսուի թէ լումայափոխք կայս. կառավարութեան դիմելով պիտի խնդրեն որ մաս մը նոր դրամներ եւս պատրաստուին.

——

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Պրուսայի գաւառական լրագրոյն մէջ հետեւեալը կը կարդանք.

Նահանգիս կուսակալութիւնը տեղեկանալով որ անցեալ երկուշաբթի օր Պրուսայի շրջակայքը Օտունլուք անուն տեղէն չորս աւազակներ լեռը տարած են Եուսուֆ աղա անուն մարդ մը, ընկեր Աւրամիտիի՝ բնակեալ Պրուսայի Պալըք Բազար Թաղին մէջ, անմիջապէս այդ տեղը ղրկեց կեդրոնական Թապուր աղասը Ահմէտ պէյն պէտք եղած Թուով զինուորներով. Այս դէպք ծանուցուելով նաեւ շրջակայ գաւառակներուն ամեն կողմէ զինուորք հանուեցան և սկսուեցան հալածել այդ աւազակները. Եւ մինչդեռ զինուորք ամեն կողմէ կը հալածէին աւազակները, վերոյիշեալ Եուսուֆ աղա ազատուելով ողջամբ ի Պրուսա իւր տունը ժամանեց այս առաւօտ.

Անտարակոյս ենք թէ այդ չարագործք, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, ի մօտոյ ձերբակալուելով պիտի ենթարկուին օրինական պատժոյն.

——

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հակառակ ուխտաւորաց բազմութեան, Մէքքէի առողջապահական վիճակը լաւ է. իսկ Հիճազին նուազ գոհացուցիչ. Նոյնպէս եւ յԱսիր, ուր ճարակուած են նաեւ փորհարութիւն և ընդացարութիւն. Մոլու և ջամաքի ճանբով գնացող ուղեւորք քարանթինայի հնգօրեայ հսկողութեան կենթարկուին անդ. Քամարանի մէջ առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է Սուէյֆի շոգենաւին մեկնելէն ի վեր. Մինչեւ յունիս 12 Քամարանի մաքրանոցն ընդունած է 1000 ուխտաւորներ, զորս փոխադրած են 14 շոգենաւք. այդ շոգենաւուց մէջ 50 մահեր պատահած են. իսկ մաքրանոցի ուխտաւորաց 19ը մեռած են, որոյմէ և ոչ մէն տարափոխիկ հիւանդութենէ. Ուխտաւորաց մեծագոյն մասն անկարող են առողջապահական տուրքը վճարելու.

——

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կայս. բժշկական ընկերութեան վերջին նստին մէջ կարդացուեցաւ դայեակներու նկատմամբ ձեռք առնուելիք առողջապահական միջոցներուն վերաբերեալ տեղեկագիր մը, զոր պատրաստած էր՝ Տօքթ. Մատթէոսեանէ, Էքօնօմիտէսէ և Տալլասէ կազմեալ յանձնաժողով մը. Երկու ժամու շահեկան վիճաբանութենէ մը յետոյ, ժողովն որոշեց իւր ամառնային արձակուրդէն յետոյ զբաղիլ այս կարեւոր խնդրով.

——

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Նորէն խնդիր եղած է Մախսուսէի վարչութիւնը շոգենաւային ընկերութեան մը վերածելով, բաժնեթուղթեր ի հապարակ հանելու և այնպէս գոյացած դրամագլխով շոգենաւեր աւելցնելու և նորոգելու համար. Արդէն, կայս. հրամանաւ Պետական Խորհուրդն յանձնառագիր մը ու պայմանագիր մը պատրաստած և ցոյց տուած էր ընկերութեան կազմակերպութեան հիմունքը.

—Մախսուսէի վարչութեան առաջին գործակալ Մկրտիչ էֆէնտի հրաժարած ըլլալով, նմա յաջորդած է նոյն վարչութեան նախկին հաշուակալ Սալիհ էֆէնտի.

——

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՔ

Երեկի Թագվիմ Վէգայիէին մէջ կը կարդանք հետեւեալ սնանկութիւնները.

Ծովային առեւտրական դատարանին որոշմամբ վաճառական ու յանձնակատար Յակոբ Տէր Ղազարեան, հաստատեալ ի Պոլիս Պէօյիւք Եըլտըզ խան, մայիս 28էն սնանկացեալ հրատարակուած ըլլալով, նոյն դատարանի անդամ Նուսրէթ պէյ՝ հաշուեքննիչ դատաւոր և փաստաբան Արթիւր Մաղաքեան էֆէնտի առժամեայ «Սէնտիք» կարգուած են.

Դատարանն որոշած է սնանկացեալոյն նկատմամբ օրինական գործողութիւնները կատարել և բանտարկել զնա.

Նոյնպէս ծովային առեւտրական դատարանին որոշմամբ մայիս 21էն սնանկացեալ հռչակուած է մասվաճառ Եորկի Թանաշ, հաստատեալ ի Գառըգեօյ. Դատարանին օգնական անդամ Եանքօ էֆէնտի հաշուեքննիչ դատաւոր կարգուած է և փաստաբան Վասիլաքի Տէհիրի էֆէնտի՝ առժամեայ «Սէնտիք». Դատարանն որոշած է սնանկացեալոյն նկատմամբ կատարել օրինական գործողութիւններն եւ բանտարկել զնա.

——

ՊԱՏԱՆԻ ՈՃՐԱԳՈՐԾ ՄԸ

Շաբաթ երեկոյ, Ղալաթիա, հրեայ դերձակներու երկու տղաքներ, որոց մին տասն մէկ տարեկան և միւսը տասն չորս, կռուի բռնուելով առաջինը դանակի հարուած մը տուաւ իւր ընկերոջ, որ բաւական ծանր կերպիւ վիրաւորուելով կոնակէն, Թաղապետական հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ.

——

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՐՔ

Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ մայրաքաղաքիս կալուածատուրքէն պարտք ունեցողներու անվճար տուրքն իրենց ամսաթոշակներէն վար դրուի առանց նկատողութեան առնլու անոնց հասանութիւնը.

——

ՍԻՐՔԷՃԻԻ ԿԱՅԱՐԱՆ

Յայտնի է թէ ընդարձակ շէնք մը պիտի կառուցուի Սիրքէճիի կայարանին կից, Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութեան գրասենեակներուն յատկացուելու համար. Այս շէնքին համար ըլլալիք ծախքը 600 հազար ֆրանք կը հաշուուի. Այս գումար կէս առ կէս պիտի վճարուի կայս. կառավարութեան և երկաթուղեաց ընկերութեան կողմէ.

Ընկերութիւնը նոր շէնքին յատակագծերն արդէն ղրկած է Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան, որ իր արհեստական ճիւղին քննութեան ենթարկած է զայն.

——

ՊԱԼԸՔԼԸՐԻ ՅՈՒՆԱՑ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

Պալըքլըլ յունաց հիւանդանոցին մէջ գործուած զեղծումները քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովն աւարտեր է իւր քննութիւնն և տեղեկագիր մը պատրաստեր է. Որոշուեր է միջոցներ ձեռք առնուլ արգիլելու համար այն զեղծումներ որք կը գործուին ազգային հաստատութեանց և Պալըքլըլ հիւանդանոցին մէջ. Յանցաւորները պիտի ճամբուին իսկոյն և ներքին կանոնագիր մը պիտի պատրաստուի որ պիտի որոշէ մէկն մի պաշտօնեայի պարտականութիւնն, որպէս զի այսօրինակ դէպքեր չի կրկնուին.

——

ԳՈՂԵՐ

Վերջերս Բերայի Կլավանի փողոցը տան մը մէջ գողութիւն մը գործուած էր.

Երեք կիներ, որոց մին վատահամբաւ, ձերբակալուեր են իբր մեղսակից ամբաստանուելով.

Զօնճ—Սուրիացի մը—գողութեան նախընթաց օրն հրաւիրուեր էր այդ վատահամբաւ կնոջ կողմէ գիշերն անոր տունն անցնելու. Սուրիացին շուտ ընդ փոյթ ընդուներ է այս հրաւէր.

Սեղանին վրայ, գինւոյ շիշեր պարպուելով Սուրիացին կը գինովնայ, և երբ հետեւեալ առտուն կ'արթննայ, զարմացմամբ կը տեսնէ որ սենեկի մը մէջ առանձին կը գտնուի, թիկնաթոռի մը վրայ. Ձեռքը պատահմամբ տափատին գրպանը տանելով՝ իր բանալիները հոն կը գտնէ, բան մը որ շատ կը զարմացնէ զինքն, որովհետեւ սովորաբար ետեւի գրպանին մէջ կը դնէր այդ բանալիները.

Քիչ ետքը, տան տիրուհիէն հրաժեշտ կ'առնու և իր բնակարանը կ'երթայ. Սենեակը տակնուվրայ էր և փականքը ջախջախուած. Անմիջապէս իմաց կուտայ ոստիկանութեան, որ վերոյիշեալ տունը կ'երթայ. կինն հոն չէր, դուրս ելած ըլլալով Սուրիացիին ետեւէն. Փեթրօ անուն անձ մը, որուն միջնորդութեամբ Սուրիացին ընդունած էր հրաւէրը, նոյնպէս անյայտ եղած էր.

Ժամանակէ մը ի վեր կինը կը ճանչնար Սուրիացին, զոր փորձած էր ծուղակին մէջ ձգել. Դիտէր թէ Սուրիացին, որ հնութեանց վաճառական մըն է, արժէքաւոր նիւթեր կը պահէ իր տունն.

Նախընթաց առաւօտ, վատահամբաւ կինը, մայրն ու Փեթրոյի կինը գտնուեր ու բանտարկուեր են. Փեթրօ տակաւին չէ երեւան ելած. Իսկ իւր կնոջ վրայէն 70 օսմ. ոսկի գտնուեր է, որ Սուրիացւոյն ունեցած պատրաստ դրամն է.

——

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ ՍԱՄՍՈՆԻ

1890 ԻՆ

Սամսոնի ֆրանսական հիւպատոսին մէկ տեղեկագրէն կերեւի թէ Սամսոնի առեւտրական շարժումը 1890ին կը ներկայացնէ՝ դուրս ելնող եւ ներս մտնող 586 նաւ, որուն 550ը շոգենաւ՝ 566 616 Թոնօ տարողութեամբ, և 36ը առագաստանաւ՝ 10.313 Թոնօ տարողութեամբ.

Ֆրանսական շոգենաւուց թիւն է 102, 138.658 Թոնօ տարողութեամբ. Ասոնց ամենն ալ կը պատկանին Ֆրանսական Մեսաժըրի Մարիթիմ և Բագէ ընկերութեանց, որք փոխն ի փոխը կիսամսեայ երթեւեկութիւն մը կը կատարեն Մարսիլիոյ և Պաթումի միջեւ, կանոնաւորապէս հանդիպելով Սեւ Ծովու բոլոր կարեւոր նաւահանգիստներն. Այս ընկերութիւնք երբեմն Սամսոն կը ղրկեն պատահական նաւեր եւս, որք 1890ին 84.890 տակառաչափ նաւային շարժման մէջ 16.000 տակառաչափ մաս ունեցած են.

Սամսոնի առեւտրական շարժումն յառաջդիմելու վրայ է. 1890ին, 45.798.531 Ֆր. հասոյթ գոյացած է.

Ներածութեան մասին կարեւորութեան կարգաւ Ֆրանսա երրորդ տեղը կը բռնէ՝ Անգլիայէ և Աւստրիայէ ետք, որ շաքարի մասին աչաւոր մրցում մը կ'ընէ անոր դէմ.

Ներածուող ֆրանսական ապրանաց արժէքն է 1.014.740 Ֆրանք.

Ֆրանսան ի ձեռին ունի նաեւ խաղուէի, կաշիներու, կրաւլիսի, կղմինտրի և մետաղներու մենաշնորհն.

Ֆրանսան առաջին կարգը կը գրաւէ Սամսոնի արտածութեան մէջ՝ 7.311.420 Ֆրանքով, որ 2.158.000 Ֆր. աւելի է 1886 տարւոյն հետ բաղդատմամբ. Այս տարբերութիւն գրեթէ բոլորովին ցորենէն յառաջ կուգայ; որովհետեւ, 1890ին այս բերքէն 32.677 տակառաչափ այսինքն 4.254.000 Ֆրանքի դուրս հանուած է Տունկէրքի, Ռուանի, Սէն Նազէրի եւ մանաւանդ Մարսիլիոյ համար, ուրեմն 1890 տարւոյն մէջ դուրս ելնող ցորենին երեք հինգերրորդը Ֆրանսա մտած է.

Ֆրանսական Ռէժիին հաշւոյն Մարսիլիա ղրկուած ծխախոտին քանակութիւնն է 112.500 քիլոկրամ՝ 1.100.000 Ֆրանք արժողութեամբ.

Միջին հաշւով Սամսոնէն դուրս ելած տարեկան ծխախոտին հինգերորդ մասը Ֆրանսա կը սպառէ. Տեսակը թէեւ հասարակ, բայց մասնաւորապէս կը փընտռուի խառնուելու համար ուրիշ տեսակ ծխախոտներու հետ.

——

Արարողապետ Միւնիր փաշա՝ ի Պէշիկթաշ, Քէօյ Իչի, իւր ապարանքին առջև գտնուած գետնէն 400 կանգուն տեղ մը նուիրած է վրան վարժարան կառուցանելու համար.

—Տօքթ. Միւլլէր մէկ քանի օրէն Եւրոպա պիտի ուղեւորի ընտանեօք.

—Կարնոյ մէջ գտնուած Թնդանօթաձիգ զօրքերն նշանառութեան փորձեր կատարեր և յաջող արդիւնքներ ունեցեր են.

—Վանայ կուսակալութենէն Ներքին գործոց նախարարութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Վանայ մէջ կայս. հրամանաւ հաստատելի զինուորական բարձրագոյն նախակրթարանի բացումը տեղի ունեցեր է հանդիսաւոր կերպիւ և բարեմաղթութիւնք եղած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին.

—Պրուսայի մէջ այս օրերս սաստիկ տաք կընէ և կըսուի թէ մարդ մը յանկարծամահ եղած է ջերմութեան ազդեցութենէն.

—Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան պաշտօնեայներէն Գալուստ էֆէնտի Մարկոսեան, որ Մանասթըր-Սէլանիկի երկաթուղւոյ գծին գոմիսէր կարգուած էր, չաբաթ օրն իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ.

—Անցեալ օր Նաւահանգստի վերատեսչութեան քարտուղարներէն Իհսան էֆէնտի անուն երիտասարդ մը, մէկ քանի ընկերներով Զուպալըքլը գնացեր է մակոյկով. Իհսան էֆէնտի հոն ծովը մտեր է լոգանալու համար, սակայն լողալ չգիտնալով հոսանքին բռնուեր և խեղդուեր է. Իւր ընկերք թէեւ ամեն ջանք ըրեր են խեղճ երիտասարդն ազատելու, սակայն չեն յաջողեր.

—Ադրիանուպոլսոյ Քիրիշխանէ անուն տեղն հրդեհ ծագելով խանութ մը և շերամարուծարան մը այրեր է. Կըսուի թէ շերամարուծարանին մէջ հինգ հարիւր քիլօ խոզակ կայ եղեր.

—Պերլինի պարսկական դեսպան Միրզա Ռիզա խան, որ մէկ քանի օրէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուէր, և Միրզա Ճեվատ խան, նախորդ խորհրդական պարսկական դեսպանատան, չաբաթ օրը մեկնեցան ի Թէհրան.

—Երկու ոճրագործներն որք անցեալ երեքշաբթիէն չորեքշաբթի լուսնալու գիշերն յարձակած էին Բերացի երիտասարդի մը վրայ, Կալաթա-Սերայի ոստիկանութեան կողմէ ձերբակալուելով՝ բանտ դրուեր են. Երրորդ յարձակողն ալ, զոր երիտասարդը Թաղին պահապանը կարծած էր, որմնադիր մըն է. Այս երեք անձինք խոստովանութիւններ ըրեր են, բայց կը պնդեն թէ իրենք են որ յարձակում կրեր են երիտասարդին կողմէ եւ պարտաւորուեր են ինքզինքնին պաշտպանել անոր դէմ.

—Եանեայի նահանգին մէջ անդորրութիւնն ու ապահովութիւնն անխախտ պահելու համար տասն և չորս աշտարակներու կառուցման ձեռնարկուած է որոց երկուքը Եէրանոզի ճամբուն վրայ, չորսը Խիմարիի ու չորսը Տոլոնիայի ծովեզերաց վրայ, երկուքը Ֆիլաթի ծովեզերաց վրայ, մէկն Միցովայի կողմն և մէկն ալ Գարանիա կիրճին վրայ. Միցովայի շրջակայ Միլա անուն տեղն եւս զինուորական պահականոցի մը շինութեան ձեռնարկուած է.

—Զ. շրջանակի Թաղապետութեան նախագահն զգածուելով կատաղութեան այն դէպքէն որ տեղի ունեցաւ ի Բերա, Թօմթօմ փողոցը, փութացեր է հրամաններ տալ Թաղային ոստիկանապետ Նուրի պէյի, որ մեծ աչալրջութեամբ հսկել տայ այդ և շրջակայ փողոցներուն մէջ թափառող շանց վրայ. Հրամայեր է նաև բռնել և, ի պահանջել հարկին, սպանել այն շունն որ կատաղութեան նշաններ ցոյց տայ.

—Անգլիական դեսպանատան առաջին Թարգման Սըր Ա. Սանտիսընի միջոցաւ ի Բիրէճ Պրունը հաստատելի չիմէնթօի գործարանին համար ընկերութիւն մը կազմուած է երկու միլիոն Ֆրանք դրամագլուխով. Բաժնեթղթոց ի հրապարակ հանուելէն ու վաճառուելէն անմիջապէս յետոյ գործարանին կառուցման պիտի ձեռնարկուի. Ընկերութեան կողմէ անցեալները քիմիագէտներ ղրկուելով պատրաստուած չիմէնթօն քննած և տեղեկագրած են թէ կարելի է Ֆրանսական ամենէն ստորին տեսակ չիմէնթօյին հաւասարող չիմէնթօ հանել.

—Սերպիական դեսպանն ու դեսպանուհին, որք երեք շաբաթէ հետէ Պրուսա կը գտնուէին, Բերա դարձան և ի մօտոյ Թարապիոյ ամարանոցը պիտի փոխադրեն իրենց բնակութիւնը.

—Հաքիգաթ կ'իմանայ թէ Զաֆրանպոլի երկրագործական դրամատան պաշտօնեայ Պէհճէթ էֆէնտի պաշտօնանկ եղած եւ նմա յաջորդած է Քաչքեօբրիւլիւ Ապտիւլլաթիֆ էֆէնտի.

—Ձեռնհաս իշխանութեան հանրագիր մը մատուցուելով, պիտի խնդրուի որ Պոլսոյ Թրամուէյի գիծը Սուլթան Պէյազիտէն մինչեւ Էտիրնէ Գափու երկարի.

—Երէկ Գորփուէն մայրաքաղաքս եկան երեսուն երեք տուար հրեայ գաղթականներ։

—Ըստ տեղեկութեանց Հաքիքաթի, Ջաթալճաի Նահիյ ու Նախնական դատարանին նախագահ Եուսուֆ Զիեա էֆէնտիի դէմ եղած բողոքներուն համար քննութեանց ձեռնարկուած է։

—Երէկ Ճէզայիր Ալիի ծովեզերքէն Թոմա անուն փուռի գործաւոր մը ծովը ինկաւ և խեղդուեցաւ։ Դիակը քիչ յետոյ գտնուելով թաղուեցաւ։

—Շաբաթ օրը Մուսթաֆա, Քեամիլ և Մէհմէտ անուն երեք մարդեր ի Պոլիս Ֆաթիհի մզկիթին մօտը գտնուած ջրհեղըը մտեր են լողանալու համար։ Ասոնցմէ Մէհմէտ չկրնալով ջրհեղէն դուրս ելնել խեղդուեր և դիակը հանուեր է. իսկ միւսներն ազատուեր են։

—Քաղաքապետութիւնը հրահանգ ուղղած է թաղապետական շրջանակաց տեղեկագրել թէ մայրաքաղաքիս ատաղձի մթերանոցներու ու խանութներու մէջ ջրհաններ կամ ջրհորներ կա՞ն թէ ոչ և թէ այդ շէնքեր պատերով շրջապատուա՞ծ են հրդեհի դէմ դնելու համար թէ ոչ։

Հետեւեալը կը հաղորդեն մեզ։

Երէկ առաւօտ Շիրքէթի 32 թիւ շոգենաւը երբ ժամը 1 ին կամրջէն մեկնեցաւ դէպի Վոսփոր, Կալաթա, Գուրուչէշմէ մաղազայի առաջքը մեծ արկածէ մը ազատեցաւ, որ արդարեւ նաւապետ Պ. Մաճառովիչին ճարտարութեան և նաւահանգստին ծովային օրինաց վրայ ունեցած գիտակցութեան շնորհիւ էր։ Որ և է շոգենաւ մը որ կը մեկնի կամրջէն, ինչպէս յայտնի է, մինչ Սալը Բազար խիստ կամաց կը քալէ, այսպէս նաւապետ Մաճառովիչ կամաց կամաց Գուրուչէշմէ մաղազային առաջքը գտնուող Լոյտին շոգենաւուն ճիշտ քովէն կանցնէր երբ իր ուղղութեամբ Մախսուսէի Պանտրմայէն եկող Կէֆէլէր շոգենաւն իր վրայ կուգար։ Բայց Պ. Մաճառովիչ ծովային օրինօք այնպիսի ղեկային ռէվէրանս մը ընել տուաւ շոգենաւուն որ Կէֆէլէր իր ուղղութեան գըծէն դուրս ելլելով սահեցաւ 32 թիւ շոգենաւուն քովէն մինչդեռ Կէֆէլէր ոչ իր ղեկն շարժեց։ Նաւապետ Մաճառովիչի ճարտարութիւնը գնահատելի է, Կէֆէլէրի նաւապետին ընթացքին վրայ Մախսուսէի վարչութեան ուշադրութիւնն կը հրաւիրեմք։

ՀԵՌԱԳԻՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՅՈՒՆԻՍ 27 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը հաւաստեն թէ Գերմանիոյ կայսրն յԱնգլիա գտնուած միջոցին պիտի այցելէ Սալզպըրի մարքիզը նորա բնակարանին մէջ ի Հադֆիլտ և անդ պիտի գիշերէ։

—Պ. Փառնէլի և լուծեալ Տիկ. Օշէի քաղաքային ամուսնութիւնը տեղի ունեցաւ ի Սթէյնինկ մերձ ի Պրայթըն։ Կրօնական արարողութիւնը մի քանի օրէն պիտի կատարուի Լոնտոն։

—Տիբէթ Նիւ Հավըն գացող Նօրմանդ շոգենաւը ժայռի մը վրայ ինկաւ առանց ծանրապէս վնասուելու։ Հինգ ժամնաւա ձգութենէ ետք ջուրին երեսն ելաւ։ Նաւուն մէջ մնացող ուղեւորները Նիւ Հավըն հանուեցան։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրացէ կը հեռագրեն թէ Հարթէնաուկոմսին (Աղեքսանդր իշխան Պուլկարիոյ) վիճակը ծանրացեր է. ի Բարլսպատ ուղեւորութիւնն յետաձգեր է։

—Վլատիմիր մեծ-դուքսն ու մեծ-դքսուհին Մոսկուա ժամանեցին։ Սերկէյ մեծ-դուքսին ու մեծ դքսուհւոյն ընկերակցութեամբ այցեցին Ֆրանսական ցուցահանդէսը։

—Կրընոպլի (Ֆրանսա) եպիսկոպոսը Գէրֆաւա նամակ մը ուղղեց իր թեմի եկեղեցականներուն, յայտարարելով որ հանրապետութիւնը կ՚ընդունի իբրեւ կառավարական դրութիւն մը Ֆրանսայի համար։

—Լիսպոնի պաշտօնական օրաթերթը կը ծանուցանէ թէ հանրային պարտուց բոլոր կտրոններու վճարումն ապահովեալ է։

—Ի Ֆիումէ, Եօզէֆ արքիդուքսն և իւր գերդաստան այցելեցին Հօպքինս ծովակալն։ Անգլիական նաւատորմը մեկնեցաւ դէպ ի Դալմաթիա։

—Երէկ իրիկուն, Պէօծայէրկի (Պալ փալոուղւոյն մէջ (Թիւնէլ), ուղեւորաց կառախմբին վայրաշարժը դէպ յետս սըխալ շարժում մ՚ընելով զարնուեցաւ ապրանաց կառքի մը. կառուղիղ մը և պաշտօնեայ մը ծանրապէս և անգլիացի ուղեւոր մը թեթեւապէս վիրաւորեցան։

—Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովը գաղտնի քուէարկութեամբ 136ի դէմ 154 ձայնիւ մերժեց Հռոմի կայարանաց միացման օրինագիծը։ Այն քուէարկութիւն քաղաքական կարեւորութիւն չունի։

—Մատրիտէ կը հեռագրեն թէ առեւտրական դաշնագիրն ընդ մէջ Սպանիոյ և Միացեալ-Նահանգաց ստորագրուեր է։ Սեպտեմբեր 1ին ի կիր պիտի առնուի։

ԻՏԱԼԻԱ

(Ֆ.) Իտալիոյ մէջ Երրեակ Նիզակակցութեան դէմ դժգոհութիւնը կ՚աւելնայ և կառավարութեան ուշադրութիւնը կը գրաւէ աւելի քան երբեք։

ՄԱՔՐԱՆՈՑՔ Ի ՍԵՒ ԾՈՎ

(Ֆ.) Ռուս կառավարութիւնն յանձնաժողով մը անուանեց որ Սեւ Ծովու նաւահանգստաց մէջ մաքրանոցներու (քարանթինա) արգիլ դրութիւնը բարւոքելու միջոցներուն վրայ պիտի խորհի, և տեղեկագիր մը պիտի մատուցանէ կառավարութեան։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

(Ֆ.) Ի մօտոյ ռուսական շոգենաւերու գիծ մը պիտի հաստատուի Օտեսայի և Մարսիլիոյ միջեւ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՅՈՒՆԻՍ 28 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ՖՐԱՆԶ ՅՈԶԷՖ ԿԱՅՍՐ

Ֆրանձ Յոզէֆ կայսր Սբալաթօ ժամանեց, ի Դալմաթիա։ Քաղաքը, նաւահանգիստը շքեղապէս լուսազարդեալ և մեծ բազմութիւն ստարազդեաց։ Պոսնիոյ և Հերսեքի մահմետական, օրթոտոքս և կաթոլիկ երեւելիներէն բաղկացեալ պատգամաւորութիւն մը ընդունելով, որ ժողովրդեան անխախտ հաւատարմութիւնն ու երախտագիտութիւնը կը յայտնէր, կայսրը պատասխանեց թէ այս զաւառաց բարեկեցութեան մեծապէս հոգածու է, և ապահով է ժողովրդոց հաւատարմութեան։ Կայսրը շնորհալի խօսքեր ուղղեց պատգամաւորութեան իւրաքանչիւր անդամին։ Անգլիական նաւատորմն ևս Սբալաթօ ժամանեց։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԵՐՐԵԱԿ ՆԻԶԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ Ռուտինի մարքիզն յայտարարեց թէ Իտալիա պիտի յարատեւէ խաղաղասէր աշխարհավարութեան մէջ։ Կեդրոնական կայսրութեանց հետ նիզակակցութիւնները պիտի պահպանէ։ Երկարատեւ խաղաղութիւն մը պիտի ապահովի։ Նախարարապետին այս յայտարարութեանց վրայ Երրեակ Նիզակակցութեան նորոգումը կատարեալ իրողութիւն մը կը համարուի Հռոմայ մէջ։

ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒ

Աւստրիոյ Երեսփ. Ժողովն ընդունեց ազգային պաշտպանութեան օրինագիծն. (Աւստրիոյ բաժնին պատերազմական ելմտացոյցը.) Ազգային պաշտպանութեան նախարարը բանակին վարչութեան մէջ գերմաներէնի բացարձակ գործածումը պահանջեց, ըսելով թէ Գերմաներէնը նոյնչափ կարեւոր է աւստրեւհունգարական բանակին համար որչափ լատիներէնն բժշկաց եւ փաստաբանից, և Ֆրանսերէնը դիւանագիտաց համար։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ի Փեթերսպուրկ օրէնք մը հրատարակեցաւ որուն համեմատ օրթոտոքսի մը և կաթոլիկի մը ամուսնութիւնը կրնայ կատարուիլ նաեւ օրթոտոքս եկեղեցեաց մէջ միայն, եթէ կաթոլիկ երիտասարդը կամ օրիորդն ոստիկանական վաւերագիր մը բերէ թէ ամուսնացեալ չէ և արտօնեալ է այս ամուսնութիւնը կնքելու։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը կարծուի թէ անգլիական նաւատորմն ի մօտոյ Պիրէօն պիտի ժամանէ։

—Սթանտըրտ կը ծանուցանէ այն զրոյց թէ Շլեզվիկ Հոլշթէյնի Կիւնթէր դուքսն, աներձագ Գերմանիոյ կայսեր, պիտի ընկերակցի Ն. Վեհափառութեան յԱնգլիա և պիտի նշանուի Կալլէսի իշխանին դըստերց միոյն հետ։

—Ռումանիոյ Երեսփ. Ժողովը 23ի դէմ 75 ձայնիւ քուէարկեց սակագնի օրինագծին նկատառութիւնն եւ ընդունեց յանձնաժողովին կողմէ արժանիներու վրայ դնել ուած մաքսատուրքերն, աշխարաց համար երկու փրանք մաքսով։

—Երէկ՝ կիրակի՝ առաւօտ, Փիլիպէի մէջ երկրաշարժի վեց թեթեւ ցնցումներ տեղի ունեցան և գետնին տակէն ձայն լսուեցաւ հարաւ-արեւմտեան ուղղութեամբ։

—Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովն 101ի դէմ 211 ձայնով երկարաձգեց Պանքատոսի Պանքային արտօնութիւնը՝ պանքատոմսեր հանելու համար։

—Նաթալի թագուհին յուլիսի առաջին շաբթուն մէջ Փէշթա կ՚երթայ Ս. Ղուկասի ջերմուկները մտնելու։

ՎԱՏԱՀԱՄԲԱՒՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏ Ց՚ԱԹԷՆՍ

Էֆիմէրի լրագիրը նախարար Պ. Երոքոսթուփուլոսի դէմ զրպարտիչ յօդուած մը հրատարակած լինելով, դատեցաւ պատժական դատարանին առջեւ, որ թերթին տնօրէնն ու խմբագիրը դատապարտեց միամեայ բանտարկութեան և 1500 Ֆր. ի տուգանաց։ Ժողովուրդը թշնամական ցոյցեր ըրաւ այդ դատապարտելոց դէմ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 17 Յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		108 7/8
3 » Բարիզի »		23 22 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երեք երկիւղ գոյ. (Մէյդ. Ս. Տէր.)		20 06 1/2
Բերլինի մէջ	»	— —
Առաւօտեան բորսայէն		20 5
Կէս օրին		20 5
Թահվիլաթը Օսմանիէ երեք երկիւղ		79 19
» » ժամ 5ին		— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A Սէրի	43
	B »	23 5/8
	C »	20 5

ԲԱԺՆԵԹՂԹՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Օսմ. Լ.	5 07
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ. »	9 10
Պանք աը Գ.Թօ	» »	5 32
Ոսկ. Շահմ և վամեր	» »	4 31
Րէժի	» »	15 09
Թրամուէյ	» »	592
[illegible] երկաթուղի	Ֆր.	71
Բաժնեթուղթ Լամբերտի	Գ. Ն.	151

ԸՆԹԱՑՔ ՄԵՏԱՂԱՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. ...	100
20 ֆրանքնոց	» ...	87 05
Անգլիական ոսկի	» ...	109 33
Մարք գերմանական ոսկի)	» ...	106 20
Իմպերիալ	»	89 10
[illegible]	» ...	51 10
Ռուպլի Թղթադրամ	» ...	8
Մէճ. արծաթ. (ասըր)	» ...	108 7
Հինգնոց	» ...	103
Մէթալիք	» ...	101
Թաափլիք	»	19 20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	» ...	7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 27 Յունիս, ժամ 3 վայր. 16 երկվ.

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95
» » 4 1/2 %	105 12 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 55
Օսմանեան երկաթուղի	70 75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	350
Պանք Օթօման	582 50
Սոսիէթէ ժէնէրալ	— —
Քրէտի Լիոնէ	798 75
Իտալական Ռանթ 5 %	93 82
Հելլենական 5 % (1884)	425 25
Բրիօրիթէ թիւրք 1890,	418 75
[illegible]	488 75
Պանք աը Բարի	807 50
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	463 75
Ռիօ Թէնթօ	581 25
[illegible]	683 75
Օսմանիյէ (Օսմանեան քոնսոլիտէ)	365
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 27

Լոնտոն, 27 Յունիս, ժամ 5 վայր. 17 երկվ.

Անգլ. քոնսոլիտէ	— —
Օսմ. » Սէրի Դ.	18 3/8
» » » Ա	43
» » » Բ.	23 5/8
» » » Գ.	18 5/16
Երաշխաւորութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	13 25
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիյէ)	96 1/2
» առանձ. (բրիվիլէժիէ 1890...	91 7/8
Ռիօ Թէնթօ	23 1/8
Յանիբոլ (փոխառ. Բուլղար)	102 1/4
Հելլենական 5 %	85
Մոնոբոլ »	66
Ռուսական 1890	98 3/4
Այտընի երկաթուղի	22
Գասապայի երկաթուղի	16
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 465

Վիեննա, 27 Յունիս, ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	34 10
» Րէժիի բաժնեթուղթք	161 75
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 80
» Փարիզի »	46 42

Պերլին, 27 Յունիս, ժամ — վայր. —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 35
» Փարիզի »	80 25
Ռուսաց Թղթադրամ	233 75
Օսմանեան երկաթուղի	73
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 30

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 27 Յունիս, ժ. 4 վ. 45 երկվ.

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 02 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18 57 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	70 50
Օսմ. Րէժի	350 62 1/2
Բրիօրիթէ թիւրք	418 75
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	463 75
Պանք Օթօման	582 87 1/2
Ռիօ Թէնթօ	581 25
Օսմանիյէ	367 50

ԿԱԹԻԼՔ ՑՕՂԻ

Լուսածիծաղ երկնից արցունք,
Արցունք ոսկի՝ շողք փայլփլունք,
Դուք որ զերթ քօղ մի թափանցիկ
Գնդից վերայ յերկնուստ սփռիք
Քերովբէից թեւոց ծայրէն
Իբրեւ ժպիտ մի լուսեղէն.
Մեղրի կաթիլք դուք հրեշտակաց
Զոր իբր արցունք տայ մեզ Աստուած,
Հողմիկն որ զձեզ մեղմիկ սրտէ,
Այգն որ զձեզ ոսկեզօծէ,
Մեր դաշտերուն քնքոյշ ծաղիկ
Բթեցընէ որ ձեր շնչիկ,
Ո՛հ ձեր առջեւ չունին հրապոյր
Ցօղի կաթիլք անուշաբոյր։
Միջատն յերկինս որ բարձրանար,
Թեթեւ բուրումն հողմին մոլար,
Խոր կամարէն շողերն ինկած,
Եւ արծաթանքն այն եղերաց
Ուր կոհակներ գան մրմնջել,
Իւրեանց շընորհ կ՚ուզեն կցել
Ձեր հրապուրիչ պայծառութեան
Արդեօք երկնից մարգարտանման։

Երկրիս վերայ՝ երբ կապուտակ
Սփռէ ըզձեզ, ժպիտ մի տաք
Հիւծեալ սրտիս իմ տխրատուն,
Եւ փախստեայ երջանկութիւն
Երազելով ես միայնիկ
Սիրեմ ըզձեզ որ արծաթիկ
Ներկէք զերկիրն մեր ի քուն խոր,
Բոցեր կուտաք կամ հրատոչոր
Զոյգ մ՚աննման աչաց լոյսին
Բանզի յայնժամ որպէս յերկին
Ո՛ արտասուք Արշալուսոյ
Սիրոյ կաթիլք էք և յուսոյ։

ԱՆԱՅԻՍ

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տ.

Ստորագրեալքս պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան և պատուարժան յաճախորդաց թէ՝ ապահովագրական Քուին ընկերութիւնը՝ մի ուրիշ ապահովագրական ընկերութեան հետ ձուլուած ըլլալով՝ նոյն ընկերութեան Գործակալութենէն հրաժարած, իսկ Անգլիոյ ամենէն հին և պատուաբեր անուն վայելող և 171 տարիէ ի վեր հիմնեալ,

ՌՕՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ ՔՈՐԲՈՐԷՇԸՆ

ապահովագրական ընկերութեան Գործակալութիւնը ընդունած ենք։

Սիրելի է մեզ յուսալ թէ պիտի հաճիք շարունակել այն վստահութիւն որով պատուած էք զմեզ և թէ մեզ պիտի վստահիք հրդեհի դէմ պատահական վըտանգներու պաշտպանութիւնն, այն յուսով որ, ինչպէս անցեալն մէջ, այժմ ևս պիտի պաշտպանենք ձեր շահեր՝ մեր անձնական շահերուն պէս։

Ց. Վ. ՈՒԻԹՈՒԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Կ. Պոլիս, Պաղչէ քաբու
Ուիթոլ Խան   5—10

ՀՈՄ ՔՕԼԷՃ

Իւսկիւտարի բարձունքին վրայ, պարտէզներու մէջ, ճերմակ, հոյակապ ու շքեղ շէնք մը զուարթ ու երջանիկ դէմքը ցոյց կուտայ իր շուրջը, մտերը տեսնելով խարխուլ, հին ու մին տուներու, տնակներու տրտմութեան մէջէն։

Հոմ քօլէճն է այդ։

Դէպ ի դպրոցն առաջնորդող ծառուղւոյն ծայրը դռնապանին կը ներկայացնեմ մտից տոմսս՝ դեղին փոքրիկ. զոր կէս ճամբէն գրպանէս հանած ձեռքս կը բռնեմ չի կորսնցնելու, ամերիկեան կրթական հանդէսէ մը չի զրկուելու վախով. յետոյ ձախիս կը դառնամ, վարդերու, մար գագեստիններու մէջէն կը յառաջանամ վեր կ՚ելլեմ քարաշէն սանդուխէ մը. քալլ մը եւս և ահա հանդիսավայրն եմ։

Ընդարձակ սրահին մէջ որ քօլէճին բոլոր լայնքը կը գրաւէ, ամեն բանէ առաջ աչքի կը զարնէ տիրող շնորհալի պարզութիւնը. մէջտեղը դափնեայ երկու սիւներ եւ ոչ այլ ինչ. ճակատը՝ արեւելեան մահիկն ու ամերիկեան աստեղազարդ հորիզոնն. ցըրեկ առեն ճշմարիտ ամառ գիշեր մը երկու կիսագունդերու միացման մէջ ուր յատին վերտառութիւն մը, Domi nusilluminatio mea, ամփիթատրոնի ձեւով նստարաններու վրայ կեցող աշակերտուհեաց խնդում երեսները, բըպիտակ շրջազգեստները, մեծադիր ու շքեղ պատկեր մը կը ձեւացնեն եւ այսպէս այս ամերիկեան յարկին տակ երկինքն իր հրեշտակներով ու աստղերով՝ այսինքն իր լաւագոյն հրաշակերտներով կը ներկայանայ։

Այն պահուն յորում կը մտնեմ ներս, շրջանաւարտ մը, օրիորդ Ֆրնտըքլեան՝ անգլիերէն բանախօսութիւն մը կը կարդայ. չեմ հասկնար Շէքսփիրի լեզուն, կարծեմ խղճմըտանքի վրայ կը խօսի. նիւթ մը՝ որ իր բնազանցական խորութիւնը իր սեւ սիրուն աչքերուն եւ պատանուհւոյ վճիտ ակնարկին մէջ բարբերադարար չեմ տեսներ։

Կ՚սպասեմ աւելի հասկնալի ձայնի մը, կ՚սպասեմ ու կը լսեմ ինչպէս Տիւմա կը պատուիրէ, եւ ահա Օրիորդ Ջարուհի Քոլոլեան, դարձեալ Հայուհի մը, մայրենի լեզուն կը բերէ մեզի քաղցր ձայնիւ մը և հեշտալուր արտասանութեան մը բոլոր հրապոյրներովը. Իւր ընտրած նիւթը՝ հոգիներու հետ հաղորդակցութեան վրայ, կրօնական բուրում մը ունի ուրկէ ի սկզբան կը խորշիմ և ամերիկեան քօլէճին մէջ իւր ուսած հայերէն լեզուն exotique բան մը կ՚ենթադրեմ. բայց առենաբանին ունկնդրելով՝ երկմտութիւնս, կասկածներս կը փարատին. ո՛չ. օտարոտի և ինքնատեղծ լեզու մը չէ զոր կը խօսի և կրօնական վէճ մը զոր կը յարուցանէ. իւր աշխարհիկ բարբառը մեր գիտցած ու սիրածն է. քանի մտիկ կ՚ընեմ այնքան կը զարմանամ, կը զմայլիմ, կը հիանամ իր վրայ և ոչ թէ կը հիանամ, կզմայլիմ ու զարմանամ. վասնզի ներկայից մէջ կը նշմարեմ Փընտըքլեան Գառնիկն որ ակնդէտ կ՚րպաւէ՝ հետզհետէ դէմքիս վրայ դըծագրուող տպաւորութիւնցս արտամաբանական կարգաւ ի յայտ գալուն և ի հարկին անոնց սխալները բռնելու հետամուտ։

Կը հիանամ ուրեմն հայ լեզուն՝ օտար յարկի մը մէջ, այսքան բնիկ ու ազգային չեչտերով, և ճշմարիտ գրական յատկութիւններով զարդարուած լսելուս համար եւ անմիջապէս անդիմադրելի փափաք մը կը զգամ սրտիս մէջ շնորհաւորելու քօլէճին տնօրէնութիւնը ու խնդակցութիւն յայտնելու ազգային լեզուի ուսուցչին։

Ցետոյ ակնածանօք մտիկ կ՚ընեմ միս Պօռտընի տեղեկագրին ընթերցման. ըսի որ չեմ գիտեր անգլիերէն լեզուն, բայց գիտեմ որ առենախօսող տիկինը այն բարեբարուհին է որ պաշտպան հրեշտակի մը պէս, ամեն պիտոյից մէջ կ՚ուգայ, կը փութայ վարժարանին օգնութեան. իր ծախիւք կառուցուած այն պալատանման շէնքը ուր կը գտնուինք այս վայրկենիս, իր առաքինի հոգին, իր ուսումնասէր բարերարութիւնը կը հռչակէ. կ՚ըմբռնեմ որ շրջանաւարտ օրիորդաց խորհուրդ կուտայ ընկերութիւն մը հիմնելու վարժարանի մէջ հաստատուած մտքի ու սրտի կապը այսուհետեւ ամուր պահելու համար նաեւ վարժարանէն դուրս ու բոլոր ոյժովս կը ծափահարեմ իր առաջարկութիւնը։

Միս Պօռտըն անոնցմէ չէ՛ որոնց ամեն մէկ շնորհն ընդունելուդ հետ յաւիտենական խնկարկութեան պարտաւորութիւնը մէկ տեղ կ՚առնէնես, և որք իրենց անունին արձագանդն ամեն անկիւնէ կ՚անկալեն. այդ փոքրոգութիւնները հեռու, բազմաքին հեռու են իր մեծ սրտէն. իր համեստ կեցուածքն, ու խոնարհամիտ վարքն ո՛րքան պիտանի, չըսեմ անհրաժեշտ, դաս մը պիտի տար մեզի։

Ասկէ վերջը Պէրպէրեան էֆէնտին կը հրաւիրուի խօսիլ. իր ճառը ներդաշնակութիւն մ՚է ամբողջ, ներդաշնակութիւն ձայնի, բառերու, բացատրութեանց և որուն գաղտնիքն ինքը միայն ունի. աւելի բառէն գիտէ ծափահարելու միջոցը. «Եթէ առենաբանը չուրդարացներ այն պատւին որուն կոչուեցաւ, իր խօսելիք լեզուն մեծապէս արժանի է այդ պատւոյն» այսպէս սկսաւ ինքն և մեք մեր ծափերովը հաստատեցինք որ երկուքն ալ մեծարանաց արժանի են։ Ցետոյ Պէրպէրեան էֆէնտի կանանց հաւասարութեան դատը պաշտպանեց մեր առջեւ. առիթը գեղեցիկ էր ու առենաբանը իր սիրելագոյն thèseն անգամ մը եւս պարզեց, պահանջելով բարձրագոյն կրթութեան մը հարկը. աղջկանց համար ճիշդ այն պահուն որ տարաբաղդութիւնը՝ արական սեռին համար իբրեւ գերագոյն բաժակ մը ցոյց կուտան մեզ։ Առենաբանը իր հայ ունկնդիրները բերկրութեամբ լեցուց երբ յատկապէս ի վեր հանեց մեր ազգին ընդունակ ու յառաջադէմ ոգին, եւ որուն՝ շրջանաւարտներուն մէջ հայուհեաց թիւն ու առաջնութիւնը անհերքելի ապացոյցը կուտային։

Ամենէն վերջը Տէր. Ուոշպըն, Ռօպէրդ Քօլէճի մեծանուն տնօրէնը քանի մը իմաստալից ու նրբամիտ բառերով առենախօսներու շարքը փակեց, և այս կրթական հանդէսը վերջացաւ ուրիշ հանդէսի մը տեղի տալու համար, խնդակցութեանց հանդէսը, ծնողք՝ իրենց զաւակներուն, ներկայք բոլոր՝ քօլէճին ուսուցչական մարմնոյն ու ես՝ ի մասնաւորի ազգային լեզուի դասատուին Աբրահամ էֆէնտի Տէր Յակոբեանի որ այնքան քաջ գիտէ մեր երիտասարդ գրականութիւնը ճանչցնել և սիրելի ընծայել իւր աշակերտուհեաց։

Այս վայրկեանին ամբողջ սրահը գունագեղ ու երփներանգ ծաղկանց պարտէզի մը տեսքն ունի. կը գիտեմ որ հայ իգական տարրը կ՚իշխէ այս բազմութեան մէջ. խառնուրդին մէջ ծանօթներու, մտերիմներու կը հանդիպիմ. Նախ Հըրնտըր որուն ամեն առիթ պատեհ կը թուի Միսաքեանի վրայ կարծեացս յեղակարծ փոփոխութիւնը երեսիս զարնելու, այնպիսի եղանակով մը որ համբուրելու չափ քաղցր է ինձ. Հրանտ Ասատուր որ կը զարմանայ կրթական հանդէսի մը մէջ զիս գտնելուն, մինչդեռ ես զինքը հոն գտնելուս բնաւ չեմ զարմանար, և յետոյ երիտասարդուհիներ որոց կը ներկայացնեն զիս և որոնք մեր գրական կեանքին հետաքրքիրներ, համակրողներ են, և ամենէն վերջը քօլէճին Ագնուհի Տիկնուհւոյն Միս Բաթըրիքի որ ամեն գովեստէ վեր է։

Ու կը թողում այս ամենը վերադառնալու համար Գատը-գիւղ, սրտիս մէջ պահելով աւելի գրական քան թէ կրթական հանդէսի մը երջանիկ տպաւորութիւնը։

Գ. ՋՕՀՐԱՊ

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս, 25 Յունիս 1891

Տէր,

Պատիւ ունիմ Ձեզ իմացնել թէ Ռօպըրթ Ինչիւրընս Ընկերութեան նոր կայացուցիչն ըլլալով հանդերձ, ընտրուած եմ նաև գործակալ Քուին Ինշիւրընս ապահովագրութեան ընկերութեան։ Ուստի խնդրեմ շարունակել Ձեր աջակցութիւնն։

Ընդունեցէք Տէր ևն։   3—6

ԷՏՈՒԱՐ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Գործկ. Ռօպըրթ և Քուին Ընկերութեանց
Մէհմէտ Ալի Փաշա Խան թիւ 1

ՎԻՒԹՐՕ—ԿԼԱՍԻԷ

VITRAUX GLACIERS

ԱՊԱԿԵՆԿԱՐ

Դիւրագին! Դիմացկուն!

Բնութեան հիասքանչ տեսարանաց, ծաղկանց ու թռչնոց, ծովային ու դաշտային, պատմական ու գիտական բիւրատեսակ պատկեր եւ նկարներով, նուրբ և թափանցիկ նորահնար թերթիկներ են ամեն ծաւալով ու գնով։ Այս թերթիկներ հիւրասրահներու դրանց, ննջարաններու -ճաշարանաց և ջերմանոցներու ու բարձրաղիր լուսամուտներու ապակիներու վրայ կը փակցուին, որով ամեն ճաշակի և տեղւոյ յարմար գեղեցիկ զարդ մը կը կազմեն և միանգամայն տոկուն ու տեւական կ՚ըլլան ապակին։

Ընդհանուր ներկայացուցիչ ու վաճառակալ Թուրքիոյ ՁԳՕՆ ՍԻՐԱՔԵԱՆ

21 Կ. Պոլիս Չէլէպի Խան թիւ 14-16

Վաճառատեղիք. — Կ. Պոլիս, Պահճէ-Գաբու մեծ մզկիթի դէմ Պէն գիւ Զէվէր. — Ղալաթիա Մահմուտիէ փողոց թիւ 15, Թղթավաճառատուն Ա. և Օ. Փանոսեան. — Բերա, Մեծ-փողոց թիւ 371 Նալպեան Եղբարք. — Բերա, Մեծ-Փողոց Լիւքսեմպուրկի մօտ թիւ 120 Ժ. Լըրուք. — Բերա Մեծ փողոց թիւ 136, Բօգտա Վուչինօ

ՍԳՈՏԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սգոտ և Պօուն,

Ցորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոտի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խօսլոյին և անօրինութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօրուէ ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՐՍԿԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Աբիկեան էֆէնտիի այս նոր երկն իւր գործերէն «Հէմաանչէի Միւնթէխապաթի Ֆարսիյէ» անուն գրքին բանալին է և կը պարունակէ շահեկան ծանօթութիւններ։ Գին 3 ղրուշ։   1—3

ԻԼԱՆ

ԽԱՍԽԻՒՅ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի չահանէ իչուն ալընաճագ սիպիր եաղընըն սօն գաբարը գամթիսի հաղիրանը րումինին նիրմի իքինճի ճումա իրթէսի կիւնի վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզգիւրտէ սաաթ ալթըտան նիհայեէթ սէքիզէ գատար Խազինէի միւչաւիրլէհաինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։   1—3

16 հազիրան 3(7

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Ճիւնուտը ճէնապը միւլիւքեանէ մուայէնէմթը իչիւն միւպայեա օլունաճազը եվվէլճէ իլան գըլընան լաղմըն հազիրանը րուժինին օն տօգուզունճու չիհարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գամթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնիւ եւզուաէ պէչ թէնզիլի գապուլ օլունաճազը ճիհէթլէ, իթաալնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

16 հազիրան 1891

Նօ. 46   1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ինչաաթը ասքէրիէէ իչիւն միւպայեա օլունմագ իսթէրէ միւնագասա գօնուլան պին ատէտ մէչէ չապ ալթըլըղը վէ պին պէշ եիւզ ատէտ կիւվէրթէլիք լաթա վէ իքի պին պէչլիք լաթա իլէ իքի պին Մաչունա գալասըն հազիրանըն նիրմի ալթընճը չիհարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գամթիսի վէ ֆէրտասը կիւնիւ եւզուաէ պէչ թէնզիլմը գապուլի կիւնիւ օլտուղունտան թալիպ օլանլարըն ինչաաթը ասքէրիէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

16 հազիրան 1891

Նօ. 47   1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Զաթաճաթա պուլունան ճիւնուտը ճէնապը միւլիւքեանէ իչուն իւչ եիւզ հէտի սէնէսի զարֆընտա մուգթազի օլուպ մաշալինճէ մէվգըի միւնագասա վազ օլունան քէօմիւր վէ հաթապատան քէօմիւրին պէհէր եիւզ դըրէմի ալթիքի օթուզ պէշ զուրուշա հաթապըն պէհէր գըյէի աթիքի տէօրթ պուչուգ փարայա օլարագ մաաշլի թալիպի եօհտէսինտէ օլտուղընտան պուրաճա իթաալնա թալիպ օլանլարըն թալիպը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

15 հազիրան 1891

Նօ. 48   1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչուն միւպայեա օլունաճագ օլան օն պէչ պին գըյէ թէրիլիա գէյթունը իլէ օթուզ պին գըյէ թագէ գուրու սօղանըն հազիրան րուժինին նիրմինճի բէնչչէնպիհ կիւնի գարարը գամթիսի վիրիլէճէկի վէ նիրմի իքինճի ճումա իրթէսի կիւնի տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եւզուաէ պէչ թէնզիլի գապուլ օլունաճազը ճիհէթլէ իթաալնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

15 հազիրան 1891

Նօ. 49   1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Հայվանաթը միրիյէ իչուն միւպայեա օլունաճագ օլան նիրմի պին գըյէ ալէֆին հազիրանըն նիրմինճի կիւնի գարարը գամթիսի վիրիլէճէկի վէ նիրմի իքինճի կիւնի տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եւզուաէ պէչ թէնզիլի գապուլ օլունաճազը ճիհէթլէ իթաալնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

15 հազիրան 1891

Նօ. 50   1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ՃՈՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1.000,000

«ՖԻՆԻՔՍ»

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրքը Անգղիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատւութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կ[illegible] ուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ապահովագրելոց, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11 և 12, Ճանտարճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք 8.000.000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	» 6.165.860
Տարեկան հասոյթ » » »	» 14.135.925

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՆՍԻԷՐ ՖՕՐԲԻՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6.250.000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1.270.300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է Եւրոպիոյ 13 լաւ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100.000.000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անիմիատտիս խան. 12, 13, 14. 16

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլսէտէ ինշաաթը ասքէրիյէ իչին մէվգիի միւնագասաեա գօնուլան պիր սէնէլիք չայը վէ քէօմիւր քիրէճինին հավյէրանըն օն տօգուզունճու չիհարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթի վէ ֆէրտասը կիւնիւ եւիգտէ պէյ թէնզիլաթը իճրա օլունաճաղընտան թալիպ օլանլարըն ինշաաթը ասքէրիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

13 Հազիրան 1891

Նօ. 44 3—3

ԱՄՐԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱՅ

[ՍԱՓԱՐՆԱ]

ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Գարնան մէջ, երբ բնութիւնը կը վերանորոգի, մարդկային բնութիւնն ալ կը կարօտի նորոգման մը։ Մաքրուիլ կը խնդրէ արիւնն, որպէս զի մարմինն ազատի պալուցներէն, պալարներէն, խլուրդներէն որք բազմաց վիզը, երեսն ևն. կը ծածկեն, և ընդհանրապէս մորթային հիւանդութիւններէն, որք յայտարար նշան են արեան անմաքրութեանց։ Եւ այս մաքրութեան յարմարագոյն ժամանակ նկատուած է միշտ գեղեցիկ եղանակը։

Փորձով գտնուած է թէ Սափարնայի արմատն է լաւագոյն միջոց արեան մաքրութեան, մանաւանդ երբ ճարտարապէս բաղադրուած է ուրիշ 29 արմատներու հետ, ինչպէս է ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ (Խասգիւղ) պատրաստած ախորժահամ, կազդուրիչ և ազդեցիկ ՕՇԱՐԱԿՆ ՍԱՓԱՐՆԱՅԻ, Մէ՛կ շիշ կը բաւէ։ 18—19

Պատրաստած են նաև միջատասպան փոշին, որ լուերը, մլուկները կայծակնահար կ'ընէ։

Մանածիւղ Սարաֆեան Եղբարց պատրաստ գեղորէից' ի Պոլիս Սուլթան Համամ Քիւչիւք Աշիր էֆէնտի խան, Թիւ 10։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԼԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջանկ. թղթատարատան վրայի յարկը, և Ի Զմիւռնիա Եվանկէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի առած է ի մեզ, այս ձմրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսազգեստք, քալիքօ, քօրսէ, [illegible], ակզամի պիտոյք, շապիկ, շապիկներ, [illegible] մանք, ֆլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդարգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինուած են։

Յաւելում մի բրած է նաև պատրաստուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոյն ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրանքն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, ԶԿԱՑ 8

THE CYCLOSTYLE DUPLICATING APPARATUS

ԸՆԴՕՐԻՆԱԿԻՉ ԳՈՐԾԻ

(ԱՐՏՕՆԱԳԻՐ ԿԷՍԹԷՆԹԸՐԻ)

Կարելի է 2000 նման օրինակներ (copie) արտադրել սեւ և անջնջելի մելանով ամէն տեսակ Շրջաբերականներու, Գրութիւններու, Նկարներու և Երաժշտութեան։

Առանց լուացքի, յոգնեցման, ելեքտրականութեան, քիմիական արտադրութեանց կամ անպիտաններու

Այս միջոցը պարզ, արագ, մաքուր, դիւրակիր և ամենէն աւելի խնայողական է։

Ուրիշ միջոցներու վրայ Ընդօրինակիչ Գործիին ունեցած առաւելութիւնքն հետեւեալներն են։

1. ԳԵՐԸՆՏԻՐ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ. — Որովհետեւ օրինակներն սեւ մելանով կ'ըլլան և գրութեան դրոշմը կը պահուի, այս միջոցով տպուած շրջաբերական մը ձեռքով գրուած նամակի մը ճիշդ նմանը կ'ըլլայ։

2. ՕՐԻՆԱԿՆԵՐՈՒ ԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ. — Այս միջոցով կը ստացուի երկու հազար հատ օրինակներ այնքան լաւ որքան տասն օրինակներ, և վերջինը պիտի ըլլայ առաջինոյն չափ փայլուն։

3. ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԵՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Մատիտով գրել գիտցող ամէն մարդ կրնայ նաև գրիչով գրել։ Տղայ մ'իսկ կրնայ օրինակներն առնել։ Կնճռոտ մեքենականութիւն մը չի կայ որ աւրուի։

4. ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ. — Ընդօրինակիչ գործիին պահպանումն աւելի աժան կ'ըլլայ քան ուրիշ միջոցի մը («Ժէլաթինի» գրիթէ կէսն)։ Իւրաքանչիւր գործիքի հետ բաւական նիւթ կայ՝ վեց ամիս գործածելու համար (շաբաթն անգամ մը աշխատելով)։

5. ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ. — Բնագիրն այնքան շուտ կարելի է գրել որքան մատիտով (Թանձր մելանի հետ մաքառելու պէտք չկայ) և գրութիւնը լմննալուն պէս՝ օրինակներուն կարելի է սկսիլ։ Թանաքուած գլանաձեւ ճախարակ մը մաքուր և յստակ տպագրութիւն մը կ'արտադրէ։ Ժամուան մը մէջ 6 0 օրինակ կարելի է հանել։ Պզտիկ ծաւալով շրջաբերական մը կրնայ գրուիլ և կէս ժամուան մէջ 200 օրինակներ ունենալ։

6. ՑԱՒԵԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ. — Կարելի է երկար ատեն բնագիրը մէկ կողմ թողուլ, և յետոյ ուզուած ն չափ օրինակներ հանել անկից

7. ՍԽԱԼՆԵՐՆ ՈՒՂՂԵԼ. — Ու և է սխալ մը կարելի է ուղղել պարզապէս փթամատով քերթելով ջնջուելիք խօսքերը և անոնց տեղ գրելով ուզուած խօսքերը։

Այս միջոց անպատեհութիւններէ զերծ է, զորս ունին ուրիշ գրութիւններ։ 2281

Այս հռչակաւոր ընդօրինակիչ գործիին Կ. Պոլսոյ վաճառողն է ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՌՈՒԱՆԱ

Անգղիական ընդհանուր մթերանոց Վոյվոտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ չունենալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ, կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայած ստակներն յումպէտս կը վատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Աչաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէրնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը եւն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք հաստատ դրամագլուխ մը։

ԱՒԻՔԵՆ ՕԳՏՈՒԻՆՔ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Պահչէ Գաբու Եօրկիատիս խան Նօ. 1 ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՔՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ

Իփօֆօսֆիթ սօտայի և կիրի հետ միացած

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իբօֆօսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղճիմութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱՅԼ 2218

ROYAL VICTORIA

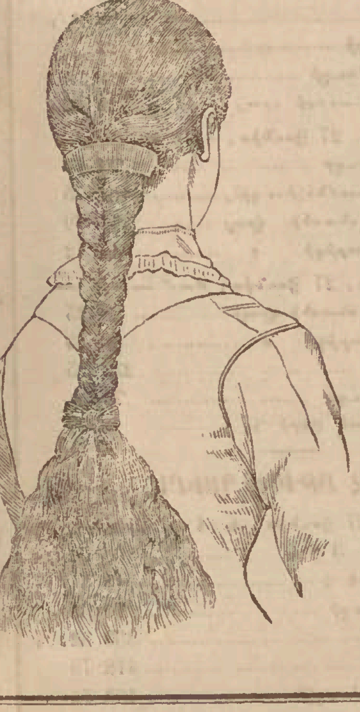

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՈՐՈՒՔԻՆ ԵՒ ԳԵՂԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅԺՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. Կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Հետզհետէ բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բազմածախս չէ.

ՆԵՐԿ ՉԷ ՉԷ ԱՅՍ

փափաքեալ արդիւնքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Ան անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մտատանջութիւններ ունին, կամ այլ որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՎԻԳՏՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է,

ՄԵԾ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՌՈՒԱՆԱ, Մթերանոց անգլիական, Վոյվոտա. Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գտուած մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տը ւ թէ այս ներկն ա'ր չափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի զերեւ հանելը կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ թեփը կ'անհետացնէ և նոր այժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկէն մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցուներ գաւ, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ցամքի. Բոլոր մազերը մէկ չըլլալով, [illegible] մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երկու չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք կայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Միայն դէմքն և ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքալով. ապա գլխուն քսելու է այդ ներկէն մէջ թեթեւապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՌՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 2214

Քէպիրմէյէթ Գըմին մէվճուտի (Բէլէթյէնին)

Բէպիէ Գըրմըն (եանի ՍՈԼՖԱԹՕ) ՔԱՓՍԻՒԼԼԷՐԻ

Պու քիւչիւք քափսիւլլէր միրէր վէ ճիճէ վէ շէֆօֆ վէ գայէթլէ մինհալ [illegible] հալ վէ չէքէրլամէլէր կիպի միրոր [illegible] իլէ պօզուլմուշ վէ քարըշըմագլար վէ թապիպ թարաֆընտան հիւսն թէսիրի [illegible] իթիմատ օլունաբիլէն Բէլէթյէնին իւլ մէսհիւրլիւ տինիլէն [illegible] հէր պիրի օն [illegible] համլի տիր։

Պու քափսիւլլէր եալըմ պաշ աղըրըսը [illegible] սէքէր վէ պաշ աղըրլարընտա վէ պէյն էյնաարթմա տինիլէն հիւմմայի [illegible] վէ միւհլիքէլէրտէ միւ[illegible] օլունդուր կիպի քաթա հիւմմա վէ քաթա ճիլէր վէ թաճալ համթալըքլարը. վէ նէքրի միրիսէնէ բէք շիֆատէ [illegible] կէճէլէրի զուհուր իտէն [illegible] եէմի տամի քէսէր էլմիյէ պիր եախօտ [illegible] քափսիւլ իսթիմալ օլունուրտան [illegible] քապի կիպի թէսիր։

Պու քափսիւլլէր. եալընըզ Բէլէթյէնին [illegible] օլան միւսիւ Արմէթ Լիպլի վէ [illegible] թարաֆընտան իմալ օլունուր. Տէբօշիթօրու Պօյտալը ճատէսինտէ 5 նումէրօլու մէյալ էճզախանէսի տիր։ C

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 17 29 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 13 30 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի Պիրէոսի ճամբով։
Դշ. 19 1 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 1ին։
Դշ. 19 1 Սուրհանդակ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 20 2 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 11 3 Շրջուն սուրհանդակ դէպի Մօն-Աթօս, Սելանիկ, Պիրէոս, Քիոս, Զմիւռնիա և Սուրիա, Բոր Սայիտ և Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։

Ազդ. — Յունիս 18/30, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թիրէօլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

Արտօնատէր՝ Ս. ՍԱՄԱՃԵԱՆ

[illegible]

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1891, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	
	Առաւօտ													Իրիկուն											
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 00	6 30	7 15	7 50		8 35	9 ...	9 30	10 ...	10 30	11 ...	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 30	7 35	...
Գումգաբու	6 09	6 39	7 25	8 8		8 43	9 9	9 39	10 9	10 39	11 9	11 39	12 9	1 39	2 9	2 39	3 9	4 09	4 39	5 10	5 39	6 09	6 39	7 44	...
Եէնի-գաբու	6 13	...	7 29	...	...	8 46	9 12	9 43	10 12	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 12	2 43	3 13	4 13	4 43	5 14	5 43	6 1	6 43	7 48	...
Տաւուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 19	...	7 35	...	...	8 51	9 18	9 49	10 13	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 20	5 49	6 19	6 49	7 54	...
Եէտի-գուլէ	6 23	6 48	7 40	8 22	8 18	8 55	9 21	9 55	10 21	10 55	11 24	11 55	12 22	1 55	2 21	2 55	3 23	4 23	4 55	5 26	5 55	6 25	6 53	...	...
Մագրիգիւղ	6 34	6 59	8 05	8 39	...	9 06	...	10 06	...	11 6	11 36	12 05	...	2 06	...	3 04	3 36	4 33	5 06	5 39	6 06	6 36	7 06	8 11	...
Այ Ստեֆանօ	6 43	7 08	8 14	8 52	...	9 15	...	10 15	...	11 15	11 47	...	...	2 15	...	...	3 45	...	5 15	5 48	6 15	6 4	7 17	8 20	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	9 2	...	...	...	...	...	...	11 55	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 25	...	...
	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	
	Առաւօտ											Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	7 45	...	...	...	...	...	...	...	...	12 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 06	...
Այ Ստեֆանօ	6 ...	6 50	7 18	7 55	...	8 30	...	9 30	...	10 30	11 27	...	1 ...	...	...	2 30	...	4 ...	...	5 30	5 57	6 2	6 55	7 8	...
Մագրիգիւղ	6 10	7 ...	7 29	8 06	...	8 40	...	9 40	...	10 40	11 38	12 4	1 10	...	...	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 3	7 05	7 43	...
Եէտի-գուլէ	6 22	7 12	7 44	8 18	8 28	8 54	9 26	9 53	10 26	10 53	11 53	12 44	1 23	1 53	2 26	2 53	3 24	4 24	4 53	5 53	6 23	6 52	7 16	7 57	...
Սամաթիա	6 26	7 16	7 48	...	8 32	8 57	9 29	9 57	10 29	10 57	11 57	12 48	1 27	1 57	2 29	2 57	3 28	4 28	4 57	5 57	6 27	6 56	...	...	...
Տաւուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 32	7 22	7 54	...	8 38	9 03	9 34	10 03	10 34	11 3	12 03	12 54	1 33	2 03	2 34	3 03	3 34	4 34	5 03	6 03	6 33	7 02	...	...	...
Գումգաբու	6 38	7 26	7 58	8 27	8 42	9 08	9 38	10 08	10 38	11 8	12 08	12 58	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	7 06	7 27	8 06	...
Կ. Պոլիս	6 46	7 34	8 07	8 35	8 50	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 06	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 14	7 33	8 15	...
	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբից մէջ միայն կ'ընդունուին. Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. վակոններ։

1